

H.deRoos

de **Kameleon** wint de prijs!

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

DE KAMELEON WINT DE PRIJS!

door

H. DE ROOS

Geïllustreerd

door **G. VAN STRAATEN**

LEEFTIJD TOT 12 JAAR

5e DRUK

UITGEVERIJ KLUITMAN – ALKMAAR

HOOFDSTUK I

Een raadsel

Het was midden in de nacht toen veldwachter Zwart wakker schrok. Hoorde hij iets? Aandachtig bleef hij luisteren en het duurde niet lang of van beneden drongen verdachte geluiden tot hem door.

Wel verdraaid, dacht Zwart, zit er iemand aan de voordeur te morrelen? Maar die brutale kerel zou van een koude kermis thuiskomen, want je kunt maar niet ongestraft bij de veldwachter gaan inbreken. En dat de veldwachter daar woonde, kon iedereen weten, het stond duidelijk op een wit bord naast de deur. Gemeentepolitie stond er in dikke zwarte letters op het bord en alleen iemand, die niet kon lezen, zou zo dom kunnen zijn om daar in te breken.

Zwart was altijd een ijverig veldwachter geweest en nu het een inbraak in zijn eigen huis betrof, stond hij dan ook vlug op en sloop geruisloos de trap af. Juist toen hij de gang bereikte zag hij de kruk van de voordeur bewegen.

Ha, dacht Zwart, die brutale kerel zal ik eens de schrik van zijn leven bezorgen. Heel stilletjes draaide hij het slot los.

Dan, met een ruk, trok hij de deur wijd open en stond oog in oog met... een koe!

„Verroest!” riep Zwart geschrokken.

„Boe!” loeide de koe, zodat het door het hele huis galmde.

Mevrouw Zwart, die nog sliep, schrok wakker en riep: „Help!”

„Vooruit, beest!” riep Zwart tegen de koe die aanstalten maakte om naar binnen te gaan. Maar de koe kon niet terug, want zij was met een touw aan de deurkruk vastgebonden.

„Wat gebeurt er toch?” kwam mevrouw Zwart boven bij de trap vragen. „Heb je een koe? Wat moet je met dat beest?”

„Die heb ik gewonnen in de loterij,” zei Zwart ontstemd.

„Dat is toch niet waar?” vroeg z’n vrouw.

„Natuurlijk niet,” antwoordde Zwart, „dit is een flauwe grap van baldadige kwajongens. Zij hebben dat beest aan mijn deur gebonden.”

„Welke jongens?” vroeg mevrouw.

„Dat zal ik gauw genoeg weten,” zei Zwart, „ik ga naar Klinkhamer. Zijn lieve zoontjes kunnen mij alles vertellen, verwacht ik. Maar zij zullen dit geen tweede keer doen, dat verzeker ik je.”

Zwart knoopte het touw los en maakte de koe aan een paaltje van het tuinhek vast. Vervolgens ging hij zich vlug aankleden en dan, de koe achter zich meetrekkend, liep hij door de stille

nacht naar de smederij van Klinkhamer. Daar trok hij, boos als hij was, zo hard aan de bel, dat de hele familie Klinkhamer meteen klaar wakker schrok. De grote forse smid trok vlug wat kleren aan en, gevolgd door zijn zoons Hielke en Sietse, haastte hij zich naar beneden en opende de deur.

Daar zag hij tot zijn verbazing Zwart met een koe.

„Goedenavond,” zei Zwart bars.

„Zeg liever goedemorgen,” vond Klinkhamer. „Het is al drie uur. Wat moet die koe? Zij hoeft toch zeker geen hoefijzers?” „Dat kunnen die twee kwajongens beter vertellen,” meende Zwart grimmig, „het is een schande om zo’n arm dier bij iemand aan de deurkruk te binden.”

„Wij weten van niets!” riep Sietse.

„Wij hebben het echt niet gedaan,” zei Hielke.

„En wie heeft het dan wel gedaan?” vroeg Zwart boosaardig.

„Jullie maken mij niet wijs dat er iemand in ons dorp kattenkwaad kan uithalen zonder dat jullie er iets van weten. Of heeft Gerben het gedaan?”

„Wij weten het echt niet!” riep Hielke.

„Gerben zal zo iets niet doen,” zei Klinkhamer. „Hij is oud en wijs genoeg om de koeien met rust te laten. Trouwens, hij zou hooglopende ruzie met zijn baas krijgen.”

Gerben was de knecht van boer Jellema. Hij moest iedere

dag de koeien melken en dus zou het wel vreemd zijn als hij een koe naar het dorp bracht, terwijl de melkmachine toch bij de boerderij stond.

Nee, Gerben had het vast niet gedaan. En de jongens van Klinkhamer ook niet. Wie had het dan wel gedaan? Zwart dacht na.

En dan vroeg Klinkhamer: „Van wie is die koe?”

„Dat weet ik niet,” zei Zwart nors. „Morgen zal er wel een boer komen opdagen die er eentje kwijt is. Maar waar moet ik zolang met dat beest heen?”

„Bind haar aan de pereboom achter de smederij,” bedacht Klinkhamer, „daar staat ze rustig en er is ook voldoende gras.” „Dat zal ik doen,” zei Zwart opgelucht, want hij voelde er weinig voor om nog verder met de koe langs de weg te trekken.

Hielke en Sietse gingen helpen het dier naar het grasveldje achter de smederij te brengen. Aan de perenboom, die midden op het veldje stond, maakte Zwart het touw extra stevig vast en zo moest de viervoeter daar verder de nacht doorbrengen.

Zwart ging terug naar huis om nog wat te slapen en Klinkhamer en zijn jongens zochten ook hun bed weer op. De volgende morgen, het was pas vijf uur, ging Gerben, zoals

steeds, uit het dorp naar de boerderij van Jellema. Deze boerderij stond aan de polderdijk die langs het meer loopt, even voorbij de watermolen, de Woudaap. Het was prachtig stil weer, Op de plaats, waar de zon bezig was om vanachter de horizon te verrijzen, was de hemel rood gekleurd met een waaier van lichtstralen. Op de daken zaten de spreeuwen al luid te zingen om op hun manier de nieuwe dag te verwelkomen.

Het werkte aanstekelijk op Gerben, die al fluitend het dorp verliet. Hij kwam voorbij het huis van de notaris en het huis van de rijke mijnheer Siegerdsma en dan voorbij de dokter en vervolgens langs de smederij van Klinkhamer. Maar wat hoorde hij daar? Loeide er een koe? Ging Klinkhamer een koe houden? En moest dat dier dan op dat kleine grasveldje achter de smederij grazen? Dat kon toch niet? Daar stond immers veel te weinig gras? Of had hij het zich verbeeld? Maar dan loeide de koe weer. Gerben matigde zijn snelheid en keerde terug. Hier moest hij meer van weten. Hij liep langs de smederij en zag de koe aan de pereboom vastgebonden.

Wat moet dat dier hier, vroeg Gerben zich verwonderd af. Het lijkt warempel onze Saartje wel. Gerben ging naar de koe en bekeek het oormerk. Toen was er geen twijfel meer

mogelijk. Het was Saartje. Het dier herkende Gerben ook en duwde zijn natte snuit tegen Gerbens hand.

Maar dit is geen zuivere koffie, dacht Gerben, gisteravond liep Saartje nog bij de andere koeien in de wei en Jellema heeft er niets van gezegd dat Saartje weggebracht moest worden. Dus klopt het helemaal niet dat zij hier achter de smederij staat. Ik neem haar mee terug.

Gerben knoopte het touw los, wat hem wel enige moeite kostte, want Zwart had het extra stevig vastgemaakt. Dan ging Gerben, lopend naast zijn fiets en met Saartje achter zich, op weg naar de boerderij.

Het was even voor zeven uur toen Klinkhamer beneden kwam. Hij keek door het raam en zag dat de koe verdwenen was. Hij besteedde er verder geen aandacht aan omdat hij veronderstelde dat veldwachter Zwart het dier al weggehaald had.

Hielke en Sietse kwamen ook beneden en vonden het wel vreemd dat de koe er niet meer was. Aan het ontbijt werd alles nog eens besproken.

„Wie kan dat beest toch bij Zwart aan de deur hebben gebonden?” vroeg Klinkhamer.

Maar die vraag kon niemand beantwoorden. Wel kwam er even later nog een tweede vraag bij toen de veldwachter aan

de achterdeur klopte.

„Waar is mijn koe?” vroeg hij nogal opgewonden.

„Weet u dat niet?” vroeg Klinkhamer verbaasd.

„Hoe kan ik dat weten?” riep Zwart. „Ik kom pas van huis om het dier te halen. Het moet mee naar het gemeentehuis, daar kunnen wij de registratienummers controleren en dan weten we precies wie de eigenaar is. Of weten de jongens er meer van?”

Klinkhamer greep Hielke en Sietse stevig bij de kraag en schudde ze lang niet zachtzinnig door elkaar. „Zeg op jullie!” riep hij, „waar is de koe gebleven?”

„Au!” riep Sietse, „wij weten van niets. Echt niet. Waarom heeft Zwart niet meteen het nummer opgeschreven? Wij krijgen altijd de schuld!”

„Tja, Zwart,” zei Klinkhamer, „als u het nummer meteen genoteerd had, wist u nu van wie de koe was.”

„Denkt u altijd direct aan alles, als u midden in de nacht uit uw slaap wordt gehaald?” vroeg Zwart kwaad. „Maar ik zal het wel uitzoeken, reken maar.” En driftig ging hij terug naar het dorp.

„Het is weer fraai,” zei Klinkhamer, „wij hebben met deze zaak niets te maken. Wij worden in het holst van de nacht uit de slaap getrommeld, en dan is Zwart nog kwaad bovendien.

Enfin, ik laat er mijn boterhammen niet voor staan. Kom, laten wij verder eten.”

De familie Klinkhamer ging weer aan tafel totdat zij opnieuw gestoord werden door bezoek van Gerben.

„Goedemorgen allemaal!” riep hij luidruchtig, „de complimenten van Jellema en of de jongens in het vervolg de koeien met rust willen laten.”

„Jij bent gek!” riep Sietse kwaad, „wij hebben geen koe aangeraakt.”

„Maak mij wat wijs,” riep Gerben, „ik heb vanmorgen zelf gezien dat Saartje hier aan de perenboom was vastgebonden.”

* „Heb jij haar dan meegenomen?” vroeg Klinkhamer.

„Natuurlijk,” zei Gerben, „wat moet een koe bij een smederij doen? En zij moest bovendien gemolken worden. Maar als de jongens haar niet hier hebben gebracht, wie heeft dat dan wel gedaan?”

„Veldwachter Zwart,” zei Klinkhamer.

„Zwart?” zei Gerben verbaasd. „Sinds wanneer gaat die er met onze koeien vandoor?”

„De koe was bij hem aan de deurkruk gebonden,” zei Klinkhamer.

„Dus dan was het toch kwajongenswerk,” zei Gerben en daarbij keek hij Hielke en Sietse lang niet vriendelijk aan.

„Misschien heb jij het zelf wel gedaan,” zeiden de jongens.
„Weet je wat,” vond Klinkhamer, „ik ga Zwart even bellen en hem vertellen dat de koe terecht is, anders zoekt hij de hele dag voor niets.”

Klinkhamer verdween in de gang waar de telefoon was.
Intussen gingen Gerben en de jongens overleggen wie toch deze streek uitgehaald kon hebben.

„Misschien Kees Dijkstra?” vroeg Gerben. „Het vee loopt in de wei achter de Woudaap. Het zou dus voor hem een klein kunstje zijn om er in de nacht met een koe vandoor te gaan.”

„Dat durft Kees niet,” wist Sietse, „hij is bang in donker.”

„En Sjoerd, de postbode, durft het ook niet,” dacht Gerben, „hoewel hij mij er wel graag tussen wil nemen.”

Klinkhamer kwam weer in de huiskamer en vroeg: „Ga jij weer naar Jellema, Gerben?”

„Ja zeker,” zei Gerben, „wij moeten het hooi binnenhalen.”

„Wacht dan even tot Zwart komt, hij wil jou even spreken!”

„Als het niet te lang duurt,” meende Gerben, „want ik heb weinig tijd.”

Maar Zwart kwam spoedig en ging vlak voor Gerben staan.

„Zo, broer,” zei hij bars, „vertel nu maar alles.”

„Wat bedoelt u?” vroeg Gerben, „u denkt toch niet dat ik Saartje bij u aan de deur heb gebonden?”

„En waarom zou ik dat niet denken?” vroeg Zwart. „Hoe wist jij dan zo precies dat die koe hier achter de smederij stond? Van de weg af kan niemand dat zien, vertel op, hoe wist jij dat?”

Een moment stond Gerben sprakeloos. Dan werd hij rood van kwaadheid en riep: „Ik ga naar de burgemeester, dit gaat te ver! Ik zal een aanklacht tegen u indienen omdat u mij vals beschuldigt, dat neem ik niet. Nu niet, en nooit niet!”

„Hm,” zei Zwart, „wie heeft deze streek dan wei uitgehaald?”

„Ben ik veldwachter of bent u het?” riep Gerben nog steeds kwaad, „dat zoekt u zelf maar uit, ik ga hooien. En als u ooit weer een koe aan een boom bindt, doe het dan met een fatsoenlijke knoop. Het touw was bijna niet los te krijgen.”

Hevig mopperend ging Gerben terug naar de boerderij.

„Nu weet ik nog niets,” zei Zwart zichtbaar teleurgesteld, „en toch zal ik de man vinden die mij die poets heeft gebakken!”

„U doet uw best maar, Zwart,” zei Klinkhamer „maar als u weer een koe vindt, breng hem dan alstublieft niet weer hierheen. Ik word niet graag onnodig gewekt en ik hou ook niet van ruzie bij mijn ontbijt.”

Daar gaf Zwart geen antwoord op, maar de uitdrukking op zijn gezicht sprak boekdelen. Het stond volledig op storm.

Nadat ook Zwart vertrokken was, zei Klinkhamer: „Zo, dat was

dat. Geef mij nog maar een bakje thee, moeder.”

„Toch vind ik het niks leuk,” zei Hielke, „dat Zwart altijd direct ons van alles verdenkt.”

„Ja,” zei Sietse, „dat doet hij altijd.”

„Zo is het leven nu eenmaal, jongens,” zei Klinkhamer. „De een mag een koe stelen en de ander mag niet eens over het hek kijken. Toch zouden jullie best deze streek uitgehaald kunnen hebben. Wat zeg jij, moeder?”

„Nee,” zei moeder zeer beslist, „dat geloof ik niet.”

„Bravo, moeder!” riepen de jongens, „met u kunnen wij praten. U bent de beste moeder van de hele wereld. U bakt de dikste pannenkoeken. U smeert de lekkerste boterhammen. U maakt de fijnste puddingen!”

„Stop. Malle jongens,” zei moeder lachend, „laat me los.” Hielke en Sietse, die uitbundig haar beide handen schudden, hielden nu op.

„Toch begrijp ik nog niet, moeder,” zei Klinkhamer, „waarom jij er zo van overtuigd bent dat de jongens zo’n streek niet zouden uithalen.”

„Omdat zij dat een koe niet willen aandoen,” zei moeder.

„Zo is het,” zei Hielke.

„Juist,” zei Sietse.

Maar wie het dan wel gedaan had, bleef voor allen een

raadsel.

HOOFDSTUK II

De Kameleon is niet te verslaan

Louw Vrolijk, die bij de boterfabriek woonde en Cor, die bij de burens van Klinkhamer logeerde, kwamen Hielke en Sietse vragen wat zij deze morgen zouden gaan doen.

„Wij gaan een koeienraadsel oplossen,” zei Sietse.

„Wat bedoel je?” vroeg Cor.

En dan kregen hij en Louw het verhaal te horen van wat er die nacht gebeurd was.

„Ha,” lachte Louw, „ik had het gezicht van Zwart graag willen zien toen hij de deur opentrok en er een groot koebeest op z’n stoep stond. Wat denken jullie, zou Gerben het gedaan hebben?”

„Wel nee,” zei Hielke, „Gerben was heel kwaad over die streek, want het is niet leuk om zo’n arm dier de hele nacht op straat te laten staan.”

„Ik snap niet dat zo’n groot beest zich zomaar door iemand laat vangen en meenemen,” zei Cor.

„Dat komt omdat koeien geen verstand hebben,” wist Sietse.

„Dat is niet waar,” sprak Cor tegen, „in de stad is een abattoir

waar veel koeien geslacht worden. En laatst was er een koe die in de slagerij keek en er toen meteen vandoor ging. Zij begreep direct wat haar te wachten stond en dat bewijst dat een koe toch niet zo dom is.”

„Alle dieren hebben wel een beetje verstand,” dacht Hielke, „maar omdat het maar een beetje is, ben je ze gauw de baas. Degene die de koe uit het weiland heeft meegenomen, wist wel met dieren om te gaan, want als een koe merkt dat je bang bent, is er vaak niets mee te beginnen.”

„In welk weiland liep de koe?” vroeg Louw.

„Achter de Woudaap,” zei Sietse. „Zullen wij daar eens gaan kijken? Misschien weet Kees er iets van.”

„Of de studenten hebben het gedaan,” zei Cor.

„Op de Mariahoeve zijn nog geen studenten,” zei Sietse, „die komen volgende maand pas,”

De Mariahoeve was een grote boerderij, waar de weduwe Wijnstra woonde met haar dochtertje Paulien. Mevrouw Wijnstra had de hoeve verhuurd aan de studenten uit de stad, die er een centrum van hadden gemaakt, waar zij hun jubileumfeesten konden vieren, en waar zij in grote groepen konden logeren. Dat het centrum daar gevestigd kon worden hadden de studenten te danken aan Hielke en Sietse. Uit waardering voor de prestaties van de jongens hadden de

studenten een monument opgericht aan de kant van het meer. Dit monument bestond uit een ijzeren boot, die geplaatst was op gemetselde bloembakken. Die boot droeg de naam „Kameleon" en was een getrouwe weergave van de boot van Hielke en Sietse, want onze vrienden bezaten een afgedankte opduwer van een turfschipper, waarin een automotor was gebouwd. Die motor zat onder een ijzeren kast, zodat de jongens er geen ongelukken mee konden krijgen en hij was erg sterk, zodat de boot flink hard kon varen. De romp was beschilderd met een verf die bestond uit een mengelmoes van kleuren. Het gevolg was, dat later de verschillende kleuren door elkaar zichtbaar werden en dat gaf een eigenaardig effect. Want als je vlak bij de boot stond, leek de romp groen, maar liep je achteruit, dan leek de kleur te veranderen van grijs naar geelachtig. De dokter, die naast Klinkhamer woonde, vertelde de jongens dat hun boot de eigenschappen van een kameleon had. Dat is een hagedis die van kleur kan veranderen.

Zo werd de boot heel toepasselijk Kameleon genoemd. Dat deze Kameleon zoetjes aan beroemd werd, weten velen reeds. De jongens beleefden er dan ook de gekste avonturen mee, waarbij zij tevens veel nuttig werk verrichtten. En daarom maakten de studenten een monument voor die

beroemde boot. Hoewel Hielke en Sietse dat „gekkigheid" noemden, waren zij toch bijzonder trots op hun Kameleon en zodra zij in de gelegenheid waren, gingen zij dan ook varen op het grote meer dat bij hun dorp lag.

Ook Louw en Cor waren graag van de partij en zo volgden zij ook nu welgemoed de beide Klinkhamertjes naar het boothuis, dat de jongens achter de smederij aan de kant van de vaart hadden gebouwd.

Sietse opende het zijdeurtje en dan konden zij in de Kameleon stappen. Hielke en Sietse gingen op het achterbankje zitten En Cor en Louw vonden voorin een plaatsje. Hielke opende deur aan de waterkant en de Kameleon kon naar buiten varen. Sietse startte de motor en de boot gleed achteruit de vaart in. Dan schakelde Sietse de versnelling vooruit en de Kameleon werd door de sneldraaiende schroef in de richting van de brug gestuwd. Met steeds groter wordende snelheid voer de boot onder de brug door en dan het wijde meer op. Sietse stuurde naar links en volgde in een evenwijdige lijn de polderdijk. Hu doel was de grote molen, de Woudaap.

De motor, die op volle toeren draaide, deed het water onstuimig kolken en voor de boeg spoten twee golven met kracht uiteen. Cor, die slechts een paar weken per jaar in het

dorp kwam logeren, genoot geweldig van deze watersport.
„Wat blijft de Kameleon toch een beste boot, hè?” zei hij
bewonderend.

„Dat komt omdat wij hem goed verzorgen,” zei Hielke. „Wij
halen hem ieder najaar uit het water en geven de bodem
steeds een extra verflaag, want de verf voorkomt het
doorroesten.”

„En wat doen jullie ’s winters met de motor?” vroeg Cor.
„Wel,” zei Hielke, „we schroeven de waterpomp eraf en
zorgen ervoor dat al het koelwater rond de motor wegvloeit,
anders zou het cilinderblok stukvriezen. Dan plakken wij de
inlaat- en uitlaatopeningen dicht en zetten alles goed in het
vet.”

„Waarom plakken jullie die openingen dicht?” vroeg Cor.
„Dan kan er geen vochtige lucht in de motor dringen,”
verklaarde Hielke, „want daardoor zouden de zuigers en de
cilinders gaan roesten en dat mag niet.”

„Dat begrijp ik,” zei Cor, „want die zuigers gaan razend snel in
de cilinders op en neer en dus moet alles spiegelglad zijn.”
„Heel goed, Cor, jij wordt nog wel een goed monteur,”
merkte Louw lachend op.

Sietse stuurde nu naar de wal, want de Kameleon naderde
snel de Woudaap. Dan zette hij de motor stop en de boot

gleed precies bij de molen tegen de wal. Een jongen kwam aanhollen en maakte het touw vast dat Hielke hem aanreikte. Die jongen was Kees Dijkstra, de zoon van de molenaar.

„Hallo Kees,” riep Cor.

„Ha die Cor,” lachte Kees, „kom je weer een bruine huid halen in de zon en op het water? Verleden jaar leek je wel een Indiaan.”

„Laten we hopen dat hij weer zo bruin wordt,” zei Louw, „dan hebben wij weer een mooie zomer.”

„Zeg Kees, zijn dat de koeien van Jellema?” vroeg Sietse en hij wees naar het vee dat achter de Woudaap graasde.

„Ja,” zei Kees, „vannacht was er een koe gestolen, maar Gerben heeft de dieven gegrepen en die zitten nu vast.”

„Is het waar?” vroegen de vrienden, „maar dan is alles opgelost.”

„Nou ja,” zei Kees, „of het helemaal waar is weet ik niet, want Gerben heeft altijd van die sterke verhalen.”

„Wat vertelde hij dan?” vroeg Hielke.

„Hij beweerde dat hij vannacht wakker werd doordat bij hem in de straat een koe loeide. En wat zag hij? Twee grote kerels hadden een koe van Jellema aan een touw. Gerben trok vlug z'n kleren aan en hij de dieven achterna. De kerels hadden niets in de gaten en zo kon Gerben onverwachts op de rug

van de koe springen. Pak ze, riep hij en gaf het dier de sporen, De koe begon te steigeren en probeerde de dieven op de hoorns te nemen. De kerels schrokken zich het rambam en gingen er als een straaljager vandoor.”

„Stop maar met die onzin,” zei Sietse, „er is natuurlijk geen bal van waar.”

„Dat zei mijn vader ook al,” zei Kees, „maar er. was toch wel een koe uit het land gehaald.” „Dat weten wij al,” zei Sietse.

„Iemand had het dier bij Zwart aan de deurkruk gebonden. Maar wie het gedaan heeft weet Zwart nog niet. Heb jij hier gisteravond nog iemand gezien, Kees?”

„Niet dat ik weet,” zei Kees. „Er komen hier wel veel kampeeders voorbij, maar ik heb geen verdachte personen gezien.”

De jongens stonden naar de koeien te kijken. Tussen de dijk en het weiland was een sloot met daarin een dam, die toegang tot het weiland gaf.

„Het is nogal eenvoudig om een koe te stelen,” vond Cor, „je maakt het hek open en je bent in het weiland.”

„Maar Jellema heeft het hek nu met een ketting en een slot vastgemaakt,” zei Kees.

„Hij heeft groot gelijk,” vond Louw.

„Toch geloof ik, dat het een grap van een stel kampeeders is

geweest,” zei Cor.

„Dat denkt Zwart ook,” wist Kees, „een half uur geleden zag ik hem naar de tenten gaan.”

„Waar is hij nu?” vroeg Sietse.

„De kant van de polderbrug op,” zei Kees.

„Dan gaan wij even kijken,” zei Sietse.

Kees ging mee aan boord en de Kameleon zette koers naar de stenen brug, die over een smalle vaart was gebouwd, welke vanuit de polder in 't meer uitmondde. Op die brug liep Zwart naast zijn fiets en daarna ging hij verder langs de polderdijk. Bij alle tenten en boten, die langs de wal lagen, maakte hij een praatje om er op die manier achter te komen wie hem die nacht een poets had gebakken.

De snelle Kameleon had hem weldra ingehaald en ging de veldwachter nu volgen. Zwart naderde een visser die met een grote strohoed op daar rustig zat te hengelen. Het was Sjoerd, de postbode.

„Zo, mijnheer Bonnema,” hoorden de jongens Zwart zeggen, „zit jij een beetje te vissen?”

„Jawel, mijnheer Zwart, ik heb vakantie, dus kan ik er nu van genieten. Het is alleen jammer dat de vis niet bijten wil.”

„Dat is wel vervelend,” stemde Zwart in. „En vooral als je alleen zit. Als je vriend Gerben bij je was, zou het gezelliger

zijn.”

„Gerben?” riep Sjoerd, „die grote leugenaar? Zo’n vriend kan mij gestolen worden.”

„Aha,” zei Zwart, „jij moet hem niet. Heb jij dan gisteren voor de grap een koe van Jellema meegenomen?”

„Een koe meegenomen?” vroeg Sjoerd verbaasd. „Nee maar, neem me niet kwalijk, wat voor grappigs is daar wel aan? Ik zal mij in mijn vakantie nog gaan uitsloven door zo’n koebeest mee te trekken. Ja, als ik gek ben!”

„Hm,” zei Zwart, „dus je weet van niets? Maar als je iets hoort over een meegenomen koe, vertel het mij dan, wil je?”

„Goed,” zei Sjoerd, „als ik wat hoor, hoort u het ook.”

En Zwart trok weer verder naar de kampeerders. Maar het leverde allemaal niets op. Dat begrepen de jongens al spoedig en zij voeren het meer op.

„Kijk,” zei Kees, „op het verloren land zijn ook kampeerders.”

„Dat is vreemd,” zei Sietse, „daar gaan wij even kijken.”

En de Kameleon zette koers naar een klein eilandje, dat ongeveer vijftien meter uit de wal lag. Vroeger had het aan de wal vastgezet, maar door de stroming was er een geul ontstaan en daarom kreeg het de naam verloren land. Het eilandje was begroeid met struiken en riet, zodat de

kampeerders, net als in een oerwoud, eerst een open ruimte hadden moeten maken, alvorens zij hun tent konden opzetten. Onze vrienden vonden het daarom wel een beetje vreemd dat daar toch mensen gingen kamperen. Zover zij zich konden herinneren had daar nog nooit een tent gestaan. „Het zijn zeker bosjesmannen, die gewend zijn om in de rimboe te wonen,” zei Hielke, „want wie wil er anders in die wildernis kamperen?”

„Misschien vinden zij het daar rustiger,” zei Cor.

Maar toen de Kameleon dichterbij het eilandje kwam, vond hij het toch ook geen ideale plaats om er de vakantie door te brengen.

„Langs de polderdijk zit je toch ruimer en prettiger,” vond Louw. „En het is ook luchtiger en frisser.”

Sietse stuurde langs het eilandje naar de plaats waar de tent stond. Een grote jongen van ongeveer zeventien jaar, gekleed in een geruite broek met heel nauwe pijpen en een fel gekleurd overhemd, dat hem slordig om de schouders hing, wachtte de Kameleon op.

„Wat komen jullie doen?” vroeg hij nors.

„Even kijken,” zei Hielke.

„Wij hebben hier geen pottenkijkers nodig,” zei de jongen, „hoepel maar gauw op.”

„Poeh,” riep Sietse, „wij mogen hier vrij aanleggen als wij dat willen.” En hij stuurde de Kameleon dichter naar de wal.

Maar dan riep de jongen: „Een twee drie, water!”

Op hetzelfde moment sprongen nog drie jongens uit de struiken te voorschijn en voordat onze vrienden beseften wat er ging gebeuren werden enige emmers water over hun hoofden uitgestort. Sietse gaf meteen vol gas, zodat de Kameleon zich snel van het eilandje verwijderde, waardoor de jongens een tweede stortbad konden ontlopen, hoewel ze intussen al drijfnat geworden waren.

„Kaffers!” schold Sietse.

„Als jullie hier weer durven komen, krijgen jullie nog meer,” dreigden de kampeerders.

„Wat hebben die lui gekke kleren aan,” zei Louw.

„In de stad zie je er veel zo lopen,” zei Cor. „Mijn vader noemt hen nozems.”

„Het zijn kaffers,” herhaalde Sietse kwaad, „zij doen net alsof zij hier de baas zijn, maar als ik ze te pakken kan nemen, zal ik het niet laten.”

„Vaar maar liever naar de wal,” zei Hielke, „ik wil mijn kleren drogen. Ik ben klets!”

Dat waren de anderen ook en dus stuurde Sietse naar de polderdijk, waar zij hun kleren uittrokken en op het gras te

drogen legden. Terwijl de zon en het windje voor de rest moesten zorgen, gingen de vrienden zwemmen. Ze waren spoedig zo druk aan het stoeien, dat geen van hen zag hoe er van het eilandje een kano naderde met twee jongens erin. De kano voer regelrecht naar de Kameleon en een van de jongens klom aan boord.

Kees was de eerste die dit ontdekte en riep: „Kijk, ze zitten in onze boot.”

„Verroest,” riep Sietse en vlug klom hij op de wal en haastte zich naar de Kameleon.

„Ga je eruit, lelijke boef,” schold Sietse en hij sprong naast de jongen aan boord.

Maar deze greep Sietse op een bijzondere manier vast en wierp onze schipper met een handige beweging te water.

„Goed gedaan, Jan,” riep zijn vriend in de kano.

Hielke en Cor probeerden nu de indringer te verjagen, maar de stevige knaap bleek judo geleerd te hebben en in een paar tellen werkte hij ook Hielke en Cor overboord.

Kees en Louw stonden aarzelend op de wal te kijken.

„Kom dan!” riep de jongen spottend, „of durven jullie niet?”

„Ik haal de politie!” riep Kees, die Zwart zag naderen en hij holde de veldwachter tegemoet.

De stadsjongens vond het nu raadzaam om te verdwijnen en

ging weer bij zijn vriend in de kano. Ze roeiden meteen weg. Maar Sietse, die intussen op de wal was geklauterd, sprong in de Kameleon, startte de motor en voer hen vlug achterna. En ten aanschouwen van Zwart en onze vrienden stuurde Sietse regelrecht op de kano aan.

„Niet doen, Sietse!” riep Hielke verschrikt, omdat zijn broer de kano ging torpederen. Maar gelukkig deed Sietse dit niet. Op het laatste moment wierp hij het roer om en de Kameleon zwenkte rakelings langs de peddels van de roeiers. En dan kwam de hoge golf die achter de Kameleon meerolde en hup, daar kieperde de kano omver en lagen de inzittenden in het water.

„Hoera!” riep Louw, „goed gedaan, Sietse!” Maar de beide kanovaarders waren daar niet zo enthousiast over. Met enige moeite kantelden zij hun ranke bootje weer recht

en klommen er weer in. Sietse bracht de Kameleon naar de wal, waar Hielke aan Zwart stond te vertellen wat er allemaal gebeurd was.

De beide stadsjongens kwamen ook naar de wal en riepen verontwaardigd dat Sietse een bekeuring moest hebben. Het was een groot schandaal om een kano omver te varen. Zij hadden wel kunnen verdrinken.

„En waarom gooiden jullie deze jongens nat?” vroeg Zwart.

„En wat moesten jullie in hun boot doen?”

„Ik wou de boot alleen maar even bekijken,” zei de jongen, die Jan heette. „En dat beetje water, waarmee wij gegooid hebben, was maar een grapje.”

„Haal zulke grapjes dan niet weer uit,” zei Zwart, „want daar komt ruzie van. En als jullie weer iemand lastig vallen, krijgen jullie een bon. En nu ingerukt, mars!”

Mopperend roeiden de kletsnatte kampeerders terug naar hun tent.

„Welbedankt, mijnheer Zwart,” zei Hielke.

„Kleden jullie je nu maar gauw aan,” zei Zwart, „en blijf voortaan een beetje uit de buurt van die lui. Anders komt er toch maar herrie.”

De kleren, die alweer droog waren, werden aangetrokken en dan voeren de vrienden terug naar huis.

„Het was weer een mooi avontuur,” zei Cor lachend, „zo iets beleef je bij ons in de stad niet. Die lui met hun kano’s zullen in het vervolg wel voorzichtig zijn, want de Kameleon kiepert ze in een wip ondersteboven.”

„De Kameleon is niet te verslaan,” zei Louw.
En dat was weer eens duidelijk bewezen.

HOOFDSTUK III

Op zoek naar een boot

Jelke, de botenverhuurder, kwam in de smederij aan Hielke en Sietse vragen of zij een vermiste roeiboot wilden opsporen.

„Bent u de boot al lang kwijt?” vroeg Klinkhamer.

„Ongeveer drie dagen geleden had ik hem nog,” zei Jelke.

„Er komen dikwijls ’s morgens vroeg al klanten die een bootje meenemen om te gaan vissen. Het zijn vaste klanten en voor die mensen moeten de bootjes dus altijd klaarliggen. Dan behoeft ik er niet midden in de nacht voor op te staan om hen aan roeiriemen en zo te helpen. Ik heb op deze manier nooit last ondervonden en nu ontdek ik dat iemand het schuitje nummer zes niet heeft teruggebracht.”

„Zou u dan niet beter de politie kunnen waarschuwen?” vroeg Klinkhamer.

„Daar heb ik wel aan gedacht,” zei Jelke, „maar als het nu blijkt dat een van mijn beste klanten het bootje heeft, zou het niet prettig zijn als ik daar de politie op af stuur. Daarom hoop ik dat de jongens eerst eens naar het schuitje willen gaan

zoeken.”

„Dat zullen ze graag doen,” zei Klinkhamer, „dan voelen ze zich net als Indianen die een spoor zoeken.”

„Maar wij schieten niet met pijl en boog,” zei Hielke lachend.

„Wij gaan meteen,” zei Sietse en de beide

Kameleonschippers gingen naar het boothuis.

De Kameleon werd naar buiten geduwd en dan aan de wal gemeerd, waar de jongens bleven wachten totdat ook Cor en Louw kwamen opdagen.

„Is er haast bij?” vroeg Louw. „Jullie liggen al helemaal onder stoom.”

„We moeten een roeiboot van Jelke gaan zoeken,” zei Hielke, „hij is er een kwijt.”

„Mooi,” zei Cor.

„Mooi?” riep Sietse, terwijl hij de Kameleon liet vertrekken, „ik denk dat Jelke het helemaal niet mooi vindt. Zo’n bootje kost wel vijfhonderd gulden.”

„Ik bedoel dat het een mooie opdracht is,” zei Cor. „Wie weet moeten wij straks een dief achtervolgen.”

„Wanneer is het bootje gestolen?” vroeg Louw.

„Het is niet zeker of het gestolen is,” zei Hielke, „maar het is al drie dagen zoek.”

De Kameleon voer het meer op en volgde eerst de

linkeroever. Met een kalm gangetje ging het langs de rietkragen.

„Wie weet,” zei Cor, „heeft degene die de koe bij Zwart aan de deur bond, ook het bootje meegenomen.”

„Dat is onzin,” vond Louw. „Als je een boot wilt stelen, ga je er eerst niet met een koe vandoor.”

„Waarom niet?” hield Cor vol. „Terwijl Zwart met de koe bezig was, had de dief alle tijd om er met een boot vandoor te gaan.”

„Ik geloof eerder dat die jongens op het verloren landje er meer van weten,” zei Sietse. „Daar zal het wel liggen.”

„Als wij daar heengaan, vallen zij ons weer aan,” zei Cor.

„Dat kunnen zij niet als wij op volle snelheid rond het eiland varen,” zei Sietse.

„Wacht even, jongens,” zei Hielke, „daar ligt een bootje van Jelke.”

Tussen het riet zat een visser in een roeiboot. Hij keek lang niet vriendelijk toen de ronkende Kameleon rakelings langs zijn dobbertje voer.

„Mis,” zei Hielke, „dat is één!”

Hij bedoelde dat de boot het nummer één droeg. Maar de visser begreep dat niet en dacht dat de jongens geprobeerd hadden om de dobber te overvaren.

„Als jullie het nog een keer wagen,” riep hij kwaad, „Ik gooi jullie allemaal voor de vissen, bandieten!”

„Wat zegt hij?” vroeg Cor.

„Hij vraagt of je zin hebt in een visje,” zei Hielke lachend.

„Maar Sietse, je moet niet weer zo dicht langs een dobber varen, daar komt ruzie van.”

„Ik heb helemaal geen dobber gezien,” zei Sietse.

„Dan was het meer geluk dan wijsheid dat je er niet overheen voer,” zei Hielke.

„Zonder geluk vaart niemand wel,” vond Louw.

De Kameleon ging nu naar de Woudaap, maar tot aller teleurstelling bleek Kees niet thuis te zijn, zodat zij hem niet konden vragen of hij nummer zes van Jelke had gezien.

Wel ontdekten zij even verder weer een bootje, maar dit droeg het nummer vier.

Dan naderden zij de boerderij van Jellema waar Gerben juist met een praam van wal stak.

„Helpen jullie mij duwen?” vroeg hij.

„Voor een mooi verhaal,” riep Cor.

Sietse stuurde de sterke Kameleon achter de praam en zonder moeite werd Gerben met zijn vaarttuig nu voortgeduwd.

„Jullie kunnen mij wel helpen het hooi te laden,” zei Gerben.

„Dat zal niet gaan,” zei Hielke, „we moeten een roeiboot van Jelke opsporen. Heb jij misschien nummer zes gezien?”

„Nee,” zei Gerben, „wel nummer vijf. Daarin zat mijn grote vriend Sjoerd, Hij is de poldervaart ingegaan.”

„Sjoerd zei vanmorgen tegen Zwart dat jij helemaal geen vriend van hem bent,” zei Louw.

„Waarom zei hij dat?” vroeg Gerben.

De jongens vertelde hem van het gesprek tussen Zwart en Sjoerd.

„Och ja,” lachte Gerben, „Sjoerd kan niet tegen een grapje. Misschien komt dat door het werk dat hij nu doet. Vroeger was hij slager. Heb ik jullie dat verhaal al eens verteld van de slagerij van Dirk Vet?”

„Nee Gerben, nog niet,” zei Cor verheugd. „Vertel het even?”

„Moet je de polder in, Gerben?” vroeg Sietse, want zij naderden nu de stenen brug.

„Nee Sietse, ga maar rechtdoor, ik moet nog voorbij het verdronken land, dus kan ik jullie dat verhaal van de slagerij nog wel even vertellen. Jullie moeten dan weten dat in de slagerij van Riksmas vroeger Dirk Vet woonde. Hij was een reuze aardige man, maar zijn vrouw, brrr, dat was een feeks. Op een dag kwam ik in de slagerij toen mevrouw Vet mij

vroeg of ik de winkel wou schoonmaken. Jullie weten hoe zo'n slagerswinkel eruit ziet met betegelde wanden en verchromde weegschalen en snijmachines. Het is heus geen gemakkelijke opgave om dat alles schoon te maken. Het is allemaal wrijf- en poetswerk, waarvoor je een echte peuteraar moet zijn om dat uit te voeren.”

„Daar ligt nummer drie,” onderbrak Sietse het verhaal, toen zij weer langs een visser in een roeiboortje voeren.

„Verroest,” zei Gerben, „nu ben ik de draad kwijt. Hoever was ik?”

„Dat je een peuteraar moet zijn om poets- en wrijfwerk te kunnen doen,” hielp Cor.

„Juist,” zei Gerben, „en daarom lachte dat karweitje mij dan ook helemaal niet toe. Maar Dirk Vet knikte zo bemoedigend en beloofde gouden bergen... of waren het gouden horens? Nou ja, dat doet er ook niet toe, om kort te gaan: ik stemde uiteindelijk toe en begon te wrijven en te poetsen totdat mijn vingers er pijn van deden. Maar, en dat vertel ik met trots, mevrouw Vet maakte geen enkele aanmerking. Na een paar uur zwoegen was ik klaar. Alles glom als een spiegel en zelfs op het zure gezicht van mevrouw Vet verscheen een glimlach. „Mooi zo,” zei ze, „dat is dan dat. Nu gaan we de kachel plaatsen.”

„De kachel?” riep ik verbaasd, want, jongens, hebben jullie ooit een kachel in een slagerij gezien? Een kachel met stof en roet behoort toch niet in zo’n schone winkel? Maar mevrouw Vet trok zich daar niets van aan en met tegenzin moest ik haar helpen de kachel te plaatsen, want haar man was weggegaan. De kachel was zo groot dat er wel vijftig turven in konden.”

„Nou nou,” zei Hielke lachend, „zo’n grote kachel heb ik nog nooit gezien.”

„Nou, goed,” zei Gerben, „er gingen toch wel vijftientwintig turven in. Mevrouw Vet maakte zelf de pijp eraan, die ze in de ijskast liet uitmonden en ik dacht dat er op die manier gerookt vlees gemaakt werd.”

„Wat een onzin,” zei Sietse.

„Ja, maar vergeet niet dat ik toen nog maar een jongen was,” zei Gerben, „ik had van het slagersvak totaal geen kaas gegeten, wel worst natuurlijk. Maar als jullie mij niet geloven, kan ik er beter mee stoppen.”

„Nee Gerben, niet stoppen, vertel verder,” riepen Cor, Louw en Hielke.

„Goed dan,” vervolgde Gerben, „mevrouw Vet haalde een heel grote zak met spaanders, waarmee ik de kachel vol moest stoppen. Daarna goot zij er drie liter benzine in en trok beneden het deurtje open. „Kijk jochie,” zei ze, „steek hem

hier maar aan.”

„Maar dat is toch al te gek,” zei Hielke, „dat was levensgevaarlijk met al die benzine.”

„Zo dacht ik er ook over,” zei Gerben, maar mevrouw Vet, die zelf al in de deuropening stond om er vandoor te gaan, riep dreigend: „Vooruit, hoor je me? Steek er ogenblikkelijk de brand in!” Die dreigende toon in haar stem maakte mij kwaad en in een opwelling van drift riep ik: „Daar dan!

Janselderij nog an toe. Ik wierp de lucifer in de spaanders en rende de deur uit alsof twintig rovers mij op de hielen zaten. Pas in de volgende straat haalde ik mevrouw Vet in. Op hetzelfde moment klonk een oorverdovende knal. Mevrouw Vet begon daar heel uitbundig om te lachen en riep:

„Hoorde je dat, Gerben? Dat was 'm!”

Een gek verhaal hè?” „Is het dan al uit?” vroegen de jongens.

„Ja zeker,” zei Gerben, „want door die knal werd ik wakker.”

„Heb je het dan gedroomd?” vroeg Louw.

„Wat dacht jij dan?” zei Gerben, „zulke dingen gebeuren toch niet echt?”

De jongens begrepen, hoe hun grote vriend hen er weer eens tussen had genomen.

„Maar,” zei Cor lachend, „toch was het een mooi verhaal, Gerben, en als jij weer eens droomt, vertel het ons dan ook,

wil je?”

Gerben beloofde dat hij dat doen zou. Intussen naderden zij het eilandje waar de stadsjongens kampeerden. De jongens hadden hen ook ontdekt en enigen van hen, die in een kano zaten, voeren zo vlug mogelijk terug naar het eiland.

„Dat is geen zuivere koffie,” zei Gerben, „die jongens worden net zo onrustig als de schapen wanneer er een hond in het weiland komt. Stuur er maar regelrecht op af, Sietse.”

Sietse liet de motor sneller draaien, totdat de praam voldoende vaart had. Dan stopte de Kameleon en bleven onze vrienden op een afstandje toekijken hoe Gerben de praam naar het eilandje stuurde en vlak bij de tent aanlegde. „Goedemiddag,” zei hij tegen de stadsjongens, „er wordt in het dorp een roeiboot vermist. Weten jullie er toevallig iets van?”

Hun antwoord luidde ontkennend en zij nodigden Gerben uit om te komen kijken, dan kon hij zich ervan overtuigen dat er slechts drie kano's waren en verder niets.

„Hm,” zei Gerben, „jullie zien er nogal eerlijk uit. Maar waarom roeiden jullie zo vlug naar de tent toen jullie ons zagen naderen?”

„Omdat wij die Kameleon niet vertrouwen. Hij gooit onze kano's om.”

„Maar dat mag niet,” zei Gerben en hij riep de Kameleonschippers om naderbij te komen.

Sietse stuurde de Kameleon naast de praam en dan vroeg Gerben: „Voelen jullie er iets voor om vriendschap met deze kampeerders te sluiten?”

„Ik vind het best,” zei Hielke.

„Maar dan moeten zij van onze boot afblijven,” zei Sietse, „en niet meer onverwachts met water gooien.”

„Dat was als een grapje bedoeld!” riepen de stadsjongens.

„Wij hebben veel over jullie gelezen in de krant en dachten dat jullie niet zo gauw kwaad zouden worden.”

„Dus,” zei Gerben, „dan gaan jullie elkaar in het vervolg niet meer plagen. Ga liever samen plezier maken.”

Daar had niemand bezwaar tegen en onze vrienden mochten nu de tent bekijken. Sietse ging niet mee en toen de anderen weer uit de tent kwamen zagen zij tot hun verwondering, hoe Sietse met de jongen, die Jan heette, aan het vechten was.

„Hé, hé,” riep Gerben, „wat is dat nou?”

„Helemaal niets,” zei Sietse, „Jan leert mij judo.” En dan greep hij Jan weer vast en probeerde hem met een schouderworp op de grond te werpen. Jan verweerde zich niet en dan ging hij de lucht in en boem, daar lag hij languit in het gras.

„Drommels,” riep Gerben, „dat kan armen en benen kosten.” „Wel nee,” zei Jan lachend, „wanneer je de valtechniek geleerd hebt, bezeer je je nooit.”

En dan liet hij zien hoe je op verschillende manieren kunt vallen zonder je te bezeren.

Onze vrienden vonden het prachtig en toen Gerben hun glinsterende ogen zag, zei hij: „Dat belooft weer wat. Jullie gaan weer heel wat dolle dingen Ieren.”

„Wil je het ook leren, Gerben?” vroeg Jan.

„Ik heb die poespas niet nodig,” zei Gerben, „ik ben sterk genoeg.”

„Pak mij dan eens!” daagde Jan hem uit.

„Toe dan, Gerben! Durf je niet?” riepen de anderen. En dan greep Gerben onverwachts Jan vast en probeerde hem met een ruk op de grond te werpen. Jan rolde omver, maar trok Gerben op zo’n speciale manier met zich mee, dat onze vriend ook in het gras lag voor hij het beseftte.

„Verroest,” zei Gerben, „dat noem ik je wat. Jij kunt de sterkste kerels baas, Jan.”

De andere jongens lieten nu ook enige staaltjes van hun kunnen zien, want zij bleken allen lid te zijn van een judoclub. Onze vrienden zaten er vol bewondering naar te kijken, totdat Gerben zei: „Ik vind het allemaal heel mooi, maar ik heb

helaas geen tijd meer. Breng je mij nog even naar het hooiland, Sietse?”

En dan werd de praam losgemaakt en begon de Kameleon weer te duwen.

„Komen jullie nog eens terug?” vroegen de stadsjongens.

„Dan zullen wij jullie nog meer judogrepen leren.”

„Graag,” riep Sietse, „ik kom vast!”

„Wij ook!” riepen de anderen.

„Het is ook wel heel belangrijk dat jullie het leren,” zei Gerben spottend. „Als ik vakantie had, zou ik liever in de zon liggen.”

„Maar Gerben, als wij het ook eenmaal goed kennen, kunnen wij jou de baas,” zei Cor.

„Laat mij niet lachen,” zei Gerben, „vergeet niet dat ik een tijdje overgooier ben geweest.”

„Overgooier? Wat is dat?” vroegen de jongens verbaasd.

„Wel,” zei Gerben, „toen de brug gerepareerd moest worden kon er niemand over. En als er dan pakjes naar de overkant moesten, was ik daar om ze over te gooien. Wat ik al niet gepresteerd heb, grenst aan het ongelooflijke. Na een paar weken had ik er helemaal geen moeite meer mee om de zwaarste dingen over het kanaal te werpen. Balen stro, zakken suiker, zakken aardappels, zelfs een piano en dat deed ik zo

goed, dat er niets stuk ging.”

„Maar in jouw bovenkamer is er wel iets stuk,” zei Sietse en hij wees veelbetekenend op zijn voorhoofd.

„Jij moet mij altijd beledigen, he?” riep Gerben nu kwaad.

„Wil je wegwezen, roetmop. ijzervreter. Baviaan!” En daarbij sloeg hij met de vaarboom in het water zodat het de jongens om de oren spatte.

Lachend gingen onze vrienden er vandoor.

„Toch moet je zulke dingen niet tegen hem zeggen, Sietse,” zei Cor, „want dan vertelt hij nooit meer wat.”

„Geloof dat maar niet,” zei Sietse. „Als Gerben niets kan vertellen, kan hij niet leven. Hij is een leugenaar van de bovenste plank, dat is-ie!!”

HOOFDSTUK IV

Cor heeft een speurneus

De Kameleon vervolgde zijn tocht langs de oevers van het meer, op zoek naar de boot van Jelke.

„Die stadsjongens vallen reuze mee, hè,” zei Louw. „Het was wel grappig dat wij bang voor hen waren, terwijl zij het voor ons bleken te zijn.”

„Jullie denken, geloof ik, altijd minder aardig over stadsjongens,” zei Cor.

„Dat komt,” zei Hielke, „omdat wij in de krant vaak rare dingen over hen lezen. Zij vernielen straatlantaarns en slaan in de scholen alles kort en klein of zij vormen benden die echt uit stelen gaan. En dat gebeurt bij ons toch maar niet, o zo!”

„Maar de jongens in de stad hebben veel minder gelegenheid om te spelen,” zei Cor. „Er zijn wel sportterreinen, maar daar mag je alleen op bepaalde uren komen,”

„Daarom wil ik nooit in een stad wonen,” zei Sietse.

De Kameleon naderde nu het Paviljoen, waar vele dames en heren op het terras zaten te genieten van het uitzicht over het meer.

Langzaam voer de Kameleon er voorbij. De jongens keken vol belangstelling naar de zeiljachten en de prachtige motorboten die langs de aanlegsteiger gemeerd lagen. Maar het bootje van Jelke was er niet bij. De Kameleon voer weer verder en bereikte dan de ingang van het kanaal waaraan ook een dorp lag. Sietse stuurde het kanaal in en dan voeren zij spoedig tussen de huizen van het dorp. Hier lagen ook vele bootjes, maar hoe de jongens ook zochten, de boot van Jelke was er niet.

De Kameleon zette weer koers naar het meer en dan stelde Louw voor om in het doolhof te gaan kijken.

„Wel ja,” zei Hielke, „laten wij dat doen. Daar kun je best een gestolen boot verstoppen.”

Het doolhof was een verzameling kleine eilandjes die dicht begroeid waren met struikgewas en riet. Tussen de eilandjes was nauwelijks ruimte om te varen en de motor moest dan ook afgezet worden. Aan overhangende takken en riet trokken de jongens de Kameleon vooruit. Wie er niet de weg wist, zou er kunnen verdwalen, maar dat gevaar bestond niet voor Hielke en Sietse, die er al vele malen waren geweest.

„Ik vind het hier wel eng,” zei Cor en nauwelijks had hij die opmerking gemaakt of hij bukte zich, evenals de anderen, heel diep in de boot omdat er plotseling boven hun hoofden

een vreemd lawaai klonk en de hemel verduisterd werd.

Alleen Sietse zat luid te lachen.

„Grote helden,” riep hij, „sedert wanneer zijn jullie bang voor een paar mussen?”

„Noem jij dat een paar?” vroeg Cor. „Het zijn er wel een miljoen.”

De zwerm rietmussen dreef als een wolk boven hun hoofden en verdween dan naar een rustiger plaats.

„Als de brigadier van de politieboot dit ziet, weet hij meteen dat er iemand in het doolhof is,” zei Hielke.

„Maar dan zou een dief dus erg dom zijn, als hij hier iets ging verstoppen. De vogels zouden hem verraden,” vond Cor.

„Dan kunnen wij hier wel weggaan,” meende Louw.

„Zo dadelijk gaan wij met een bocht door het andere deel terug,” zei Sietse.

Weer voeren zij langs een paar eilandjes en dan vloog een wilde eend luid kwakend de lucht in.

„Weer eentje die ons verraadt,” zei Sietse. „Hij scheldt ons nog uit ook.”

Nog eenmaal schrokken de jongens, toen een reiger, die daar op kikkers jaagde, voor hen op de vlucht ging. Zonder een spoor van Jelkes boot ontdekt te hebben, kwamen zij even later weer tussen de eilandjes vandaan.

„En wat heb ik gezegd?” riep Hielke, terwijl hij over het meer wees. „Daar komt de politieboot al. Zij hebben natuurlijk de vogels zien vluchten.”

„Zullen wij er vandoor gaan?” stelde Sietse voor. „Hun boot kan ons toch niet inhalen.”

„Niet doen, jô,” zei Hielke, „zij hebben ons al lang herkend door de kijker. En anders denken zij natuurlijk dat wij iets uitgehaald hebben.”

Toet, toet! klonk nu de hoorn van de grijze patrouilleboot.

„Zij geven een sein dat wij moeten wachten,” zei Louw.

De politieboot naderde snel op en Hielke hield nu een autoband langs de zijkant van de Kameleon om te voorkomen dat bij een botsing de verflaag beschadigd zou worden. Spoedig was de politieboot nu naast de Kameleon. Een klein schokje en de boten lagen tegen elkaar.

„Kwajongens,” zei de brigadier bars. „Wisten jullie niet dat het verboden is om in de broedtijd naar het doolhof te gaan? Hebben jullie eieren geraapt?”

„Natuurlijk niet, mijnheer,” zei Hielke, „wij zoeken een roeiboot van Jelke.”

„Stommerd,” schold Sietse, „dat had je niet moeten zeggen. Jelke wil de politie nog niet waarschuwen, omdat het best mogelijk is dat een van zijn beste klanten het bootje heeft.”

„Aha,” zei de brigadier, „wordt er een bootje vermist? Dat zal ik dan maar geloven. Maar kom niet weer in het doolhof, hè? Anders gaan jullie onherroepelijk op de bon!”

„Wij zullen erom denken, mijnheer,” beloofde Hielke en hij duwde de Kameleon los van de patrouilleboot. De jongens vervolgden hun weg langs de oever en keken naar elk bootje dat tussen het riet lag. Maar nummer zes van Jelke bleef onvindbaar. Tenslotte kwamen zij weer bij de brug.

„Wat nu?” vroeg Louw.

„Wij zijn nog niet bij het grote eiland geweest,” zei Hielke. En dus liet Sietse de Kameleon naar het midden van het meer koersen, waar zij langzaam rond het eiland voeren. Er zaten daar wel enige vissers met bootjes, maar nadat de Kameleon het eiland rondgevaren was, hadden de jongens nog steeds geen schuitje van Jelke gevonden.

„Moeten wij nu in de poldervaart gaan kijken?” vroeg Louw.

„Stil,” zei Cor, „wat ruik ik?”

„Ruik jij dan met je oren?” vroeg Sietse.

„Wel nee,” zei Cor, „maar ik ruik de verf van dat bootje daar. En diezelfde verflucht heb ik ook geroken toen wij daarginder langs de rietkraag voeren.”

„Waarom heb je dat toen niet gezegd?” vroeg Hielke.

„Omdat ik dacht dat het verbeelding was, maar nu weet ik

zeker dat er een pas geverfde boot tussen het riet ligt.”

„We gaan meteen kijken,” zei Sietse, „waar was het ongeveer?”

„Daarginds in de hoek bij de weg naar de stad.”

De Kameleon was gauw weer op de aangeduide plaats.

„En nu maar snuiven, Cor,” zei Louw, „jij bent onze speurhond.”

Langzaam ging de Kameleon langs het riet en dan riep Cor:

„Ja, ik heb het weer, hier is die verflucht.”

De anderen roken het nu ook en Sietse liet de Kameleon tussen het riet dringen.

„Pas op,” riep Louw. „Er ligt een boot!”

Maar de Kameleon botste er al tegenaan.

„Alstublieft,” zei Cor, „heb ik een goede neus, of niet?”

„Wij zullen het in de krant laten zetten, Cor,” zei Hielke. „Je bent een wonder. Ik noem het een prestatie als je aan de ene kant van het meer een boot kunt ruiken die aan de andere kant ligt.”

„Maar wiens boot is dit?” vroeg Louw,

„Dat zullen we even onderzoeken,” zei Hielke en hij nam het deksel weg dat boven een kastje achter in de boot lag. Op de achterkant van het deksel waren enige letters ingebrand.

„J.B.6.” stond er.

„Verroest,” riep Hielke, „het is ’m, kijk maar. Jelke Boersma zes. Iemand heeft de boot stiekem een andere kleur gegeven om hem te kunnen stelen. Als wij een dag later waren gekomen, was de verf helemaal droog geweest en de boot verdwenen. Jelke mag van geluk spreken.”

„Zullen wij de boot meenemen?” vroeg Louw.

„Laten wij dat niet doen,” zei Sietse, „misschien wil Zwart wachten tot de dief hem komt halen.”

„Wij moeten eerst naar Jelke gaan,” zei Hielke, „die kan dan verder beslissen wat er gedaan moet worden. Het is tenslotte zijn boot.”

De Kameleon werd tussen het riet vandaan geduwd en dan gingen zij op volle snelheid naar de brug. Langs de weg reed een jongen op een luid knetterende bromfiets met hen mee. De brommer ging natuurlijk veel sneller en de jongen keek een paar maal triomfantelijk om.

„Wat een opschepper,” zei Louw.

„Ik zit liever in onze boot dan op zo’n knetterding,” zei Hielke.

De Kameleon voer nu onder de brug door en ging de vaart in naar het dorp. Bij het huis van Jelke legden zij aan. Boersma zag hen komen en riep: „Nog niets gevonden?”

„Ja, wij hebben hem,” zei Sietse. „Hij ligt tussen het riet

verscholen en is helemaal groen geverfd.”

„Kijk maar,” zei Louw, „ik heb de verf nog aan mijn handen.”

„Mijn boot groen geverfd?” riep Jelke verbaasd, „maar dan wil iemand hem stelen. Daar zal ik Zwart voor waarschuwen. Wachten jullie even?”

Jelke ging meteen naar het huis van de veldwachter en kwam dan terug in gezelschap van Zwart.

„Zo jongens,” zei Zwart, „wijzen jullie ons de weg maar.”

En hij ging bij Jelke in een bootje met aanhangmotor.

Voorafgegaan door de Kameleon voeren zij weer naar het meer en dan langs de straatweg naar de rietkraag waar de roeiboot verscholen lag.

„Dat is ’m,” riep Jelke toen hij het bootje zag.

„Weet u het zeker?” vroeg Zwart.

„Natuurlijk,” zei Jelke, „kijk maar.”

En hij toonde Zwart de achterkant van het deksel met de ingebrande letters.

„Het klopt,” zei Zwart, „dan zullen wij de boot hier laten en ga ik de wacht houden. Als de dief terug komt, reken ik hem in.”

Dat vond Jelke best.

„En jongens,” zei Zwart, „spreek er met niemand over en blijf hier uit de buurt. Het zou anders argwaan wekken.”

Dat begrepen de jongens wel en dan vertrokken zij meteen

weer. Zwart ging bij de brug aan wal, vanwaar hij de gestolen boot goed in het oog kon houden. Jelke bedankte de jongens voor hun hulp en wilde hun ervoor belonen, maar onze vrienden wilden geen beloning aannemen.

„Alleen als Cor verkouden wordt, mag u hem wel een zak drop geven,” zei Sietse, „want door zijn speurneus hebben wij de boot ontdekt.”

„Goed, jongens, dan krijgen jullie drop!”

„Alstublieft niet,” zei Cor, „met deze warmte moet ik geen drop. En bovendien ben ik helemaal niet verkouden.”

„Dan nogmaals bedankt, hoor,” zei Jelke en hij voer terug. Hoe het verder zou aflopen, daarvoor moest Zwart nu zorgen, die samen met de brugwachter om de beurt de wacht hield bij nummer zes.

Die avond zaten Klinkhamer en zijn vrouw rustig in de kamer te lezen, toen af en toe boven hun hoofden een vreemd gebons klonk.

Een paar maal was het „boem”, en dan weer eens „boem”. Maar toen op een gegeven moment de lamp in de kamer ervan heen en weer slingerde, sprong Klinkhamer op en riep: „Wel verdraaid, wat hebben die dekselse apen nu weer aan de hand?”

Hij stormde de trap op, rukte de slaapkamerdeur van zijn

zoons open en zag hoe de beide bedden totaal leeg waren. De matrassen lagen op de grond en daarop waren zijn lieve zoonpjes aan het worstelen.

„Zijn jullie nu helemaal stapel geworden!?” bulderde Klinkhamer, „als jullie willen vechten, doe dat dan buiten. Jullie trappen de matrassen aan gort!”

„Maar vader, wij leren judo,” zei Sietse.

„Judo?” riep Klinkhamer verbaasd, „hoe komen jullie aan die onzin?”

„Van jongens uit de stad,” zei Hielke. „Zij kunnen het zo goed, dat zij zelfs Gerben in een tel kunnen vloeren.”

„Dat is dan wel heel belangrijk,” zei Klinkhamer spottend, „zo iets moeten jullie natuurlijk hoognodig leren. Maar nu als de weerlicht, de bedden in orde gemaakt en onder de wol. En denk erom, als ik hoor dat jullie weer bezig zijn, ga ik ook judoën, maar dan judo ik jullie vierkant het raam uit, begrepen?”

Met deze waarschuwing ging Klinkhamer de kamer weer uit. „Wat deden ze nu weer?” vroeg moeder, toen Klinkhamer weer beneden kwam.

„De heren leren judo, moeder, dan kunnen zij Gerben in een tel vloeren. Maar als ik hen hun gang had laten gaan, hadden wij morgen nieuwe matrassen moeten kopen.”

„Die jongens toch,” zei moeder, „hoe verzinnen ze toch steeds iets nieuws?”

„Dat is mij ook een raadsel,” zei Klinkhamer, „het zijn een paar rare kostgangers. Ze eten je de oren van het hoofd en breken bovendien de hele boel af. We zijn ermee aangekleed, met zo’n stel.”

Dan nam hij de krant weer op en plotseling lachend vervolgde hij: „Ja ja, moeder, judo. Dat belooft weer wat!”

HOOFDSTUK V

Het wordt hoe langer hoe gekker!

De volgende morgen kwam Kees de smederij binnen hollen. Hij keek lang niet vrolijk en nog hijgend van het harde lopen, bracht hij er met moeite uit: „Mijn bo-bo-boot is gestolen!”

„Wat?” riepen Hielke en Sietse, „de jouwe ook al?”

„Drommels,” zei Klinkhamer, „die grappen moeten niet te vaak gebeuren. Het is een slechte reclame voor ons dorp.

Sedert wanneer mis jij je boot, Kees?”

„Sinds vanmorgen,” zei Kees. „Gisteravond lag hij nog gewoon voor de wal. Zal ik Zwart waarschuwen?”

„Dat is wel het beste,” vond Klinkhamer. „Wat zegt je vader ervan?”

„Die is niet thuis. Hij is naar de markt in de stad. Moeder zei: ga maar gauw naar Klinkhamer, misschien kunnen Hielke en Sietse met de Kameleon gaan zoeken.”

„Dat willen wij natuurlijk wel voor je doen, Kees,” zei Sietse, „zullen we meteen gaan?”

Op dat moment verscheen Gerben ten tonele. Hij had hard gefietst en remde zo krachtig, dat het achterwiel een spoor op

de weg trok en Gerben bijna omviel.

„Die heeft reuze haast,” merkte Klinkhamer op en dan kwam Gerben de smederij binnenstuiven.

„Hebben jullie Zwart ook gezien?” riep hij, „er zijn bij Jellema vijf kippen gestolen. De schurken hebben de beste er uitgezocht.” „Nee toch?” zei Klinkhamer, „maar dat wordt een beetje al te grijs. Een paar dagen geleden werd een boot van Jelke gestolen. En vanmorgen die van Kees. En nu weer vijf kippen? Als dat zo doorgaat roven ze ons hele dorp leeg. Daar moet zo snel mogelijk tegen opgetreden worden. Ik zal Zwart even bellen!”

„Zwart is bij de brug,” wist Hielke.

„Oké,” zei Gerben, „ik ga meteen naar hem toe.”

„Vertel hem dan ook van mijn boot!” riep Kees hem na.

„Natuurlijk,” beloofde Gerben en hij fietste vlug naar de brug.

„En nu gaan wij meteen op zoek naar de boot,” zei Sietse en zij holden naar de Kameleon en voeren vijf minuten later reeds op het meer.

„Waar de boot van Jelke verstopt ligt, hoeven wij niet te gaan zoeken,” zei Sietse en hij stuurde de andere kant uit.

„Waarom niet?” vroeg Kees, „de dieven kunnen mijn boot daar ook wel heengebracht hebben.”

„Nee Kees,” zei Hielke, „want Zwart houdt er de wacht en zou de dieven dan al gegrepen hebben.

„Weet je wat wel mogelijk is?” zei Sietse, „dat de dieven weten hoe Zwart daar op de loer zit en daarom konden zij ongemerkt kippen stelen en zijn toen met de boot van Kees naar de overkant gevaren.”

„Dus dan moeten wij eerst naar de overkant?” vroeg Kees.

„Ik vind van wel,” zei Sietse.

Hielke en Kees vonden het goed en dus ging de Kameleon nu op volle kracht rechtuit het meer over.

Er waren nog geen bootjes op het meer, alleen Spoelstra voer met een praam vol melkbussen naar de boterfabriek en in de verte ronkte de zware dieselmotor van het vrachtschip de Volharding, dat op weg was naar de stad.

De Kameleon begon de vrachtboot in te halen en voorbij het grote eiland werd de afstand tussen de Kameleon en de Volharding zienderogen kleiner. En dan gaf de vrachtboot enige signalen met de hoorn.

„Wat betekent dat?” vroeg Hielke.

„De schipper wijst naar links,” zei Sietse.

„Kijk, daar is een bootje,” zei Kees. „Verroest, het lijkt de mijne wel. Maar het is 'm! Ja jongens, het is 'm!”

Kees werd er opgewonden van.

Sietse stuurde de Kameleon nu in de richting van het bootje, dat onbemand ronddreef.

„Wat gek dat het hier zomaar ronddrijft,” zei Kees.

„Had je hem wel goed vastgemaakt?” vroeg Hielke.

„Natuurlijk wel,” zei Kees. „En al zou het touw losgegaan zijn, dan kon de boot nog niet aan deze kant van het meer zijn, want de wind waait naar ons dorp.”

„Je hebt gelijk, Kees,” zei Sietse, „de boot kan alleen door iemand hierheen gebracht zijn, een andere mogelijkheid is er niet.”

Zij naderden de roeiboot nu snel en Kees ging staan.

„De riemen liggen erin,” zei hij verheugd. „Ik mag niet mopperen, alles is in orde!”

De Kameleon gleed nu naast de roeiboot, die met een touw werd vastgemaakt.

„Er liggen veertjes op de bodem,” zei Sietse, „die zijn zeker van de gestolen kippen.” „Dat kan waar zijn,” zei Kees, „want ik weet zeker dat er gisteravond geen veertje in de boot lag.”

„Dan hebben de dieven jouw boot gebruikt om de kippen te vervoeren,” zei Hielke. „Ze zijn aan de overkant aan wal gegaan en hebben de boot laten drijven. Zo kan de politie niet weten in welke richting zij zijn verdwenen.”

„Wij moeten meteen naar Zwart gaan,” zei Sietse. „En laat die

veren liggen, Kees, dat is misschien wel belangrijk.”

Op volle snelheid voeren zij terug naar de brug, waar Gerben nog in een druk gesprek gewikkeld was met Zwart en de brugwachter.

Toen de jongens aanlegden, riep Gerben: „Wat zie ik? Hebben jullie de boot van Kees teruggevonden?”

„Ja,” riep Kees, „hij dreef zomaar op het meer!”

„Waar was dat ongeveer?” vroeg Zwart.

„Halverwege tussen het eiland en de overkant en dan links van de vaargeul,” zei Sietse. „En er liggen kippenveren op de bodem, kijkt u maar.”

„Aha,” zei Zwart, „dus de kippendieven zijn ermee vandoorgegaan. Het zal moeilijk zijn om hen gauw te vinden, want we weten niet in welke richting zij aan de overkant zijn verdwenen.”

„Wat kunnen wij nu doen?” vroeg Gerben.

„Ik zal de politie van de omliggende gemeenten waarschuwen,” zei Zwart. „En verder hoop ik dat de dief van Jelkes boot spoedig komt opdagen. Die behoort vast ook tot de bende.”

„Hm,” vond Gerben met een zuur gezicht, „als wij daarop moeten wachten, zitten de kippen allang in de soep.”

„Dat zal ik verder wel regelen,” zei Zwart Bars, „bemoei jij je

maar met je koeien.” En hij ging naar het gemeentehuis om de politie in de andere dorpen te waarschuwen.

„Die Zwart is een waardeloze politieman,” zei Gerben tegen de brugwachter en de jongens. „Ik zou meteen naar de overkant zijn gevaren om daar een spoor van de dieven te zoeken. Maar nee, mijnheer Zwart doet het liever per telefoon. Er komt natuurlijk niets van terecht en het waren nog wel zulke beste kippen. Ik had ze speciaal gedresseerd in het eieren leggen.”

„Gedresseerd in het eieren leggen?” vroeg Kees verbaasd.

„Ja zeker,” zei Gerben, „elke kip legde per dag wel drie eieren.”

„Drie?” riepen de jongens, „dat kan niet,”

„Dat kan wel,” zei Gerben, „want ik heb speciale nesten gemaakt. Wanneer er een ei in gelegd wordt rolt het er meteen door een klepje uit. Als de kip dan geen ei in het nest ziet liggen, denkt zij dat zij het nog niet gelegd heeft en zij begint opnieuw. Goed bedacht hè?”

„Machtig goed, Gerben,” riepen de vrienden lachend.

„Ja jongens,” zei Gerben, „met kleine uitvindingen kun je je leven veel plezieriger maken. Zo heb ik gisteravond bij de televisie van Jellema heerlijk gegeten en gedronken. Want ik heb het toestel zo veranderd dat het nu van voren open kan.

En gisteravond werd er een toneelstuk vertoont waarbij een groot diner werd gegeven. Door nu het toestel telkens stiekem open te maken, kon ik af en toe iets van tafel weghalen. En dan had je die artiesten moeten zien kijken als ik hun glaasjes leegdrank. Zij kregen er bijna ruzie door omdat zij elkaar ervan verdachten. Overigens was het een heel droevig toneelstuk, maar Jellema heeft nog nooit zo gelachen. En ik heb nog nooit zo lekker gesmuld.”

„Jij denkt toch zeker niet dat wij die onzin geloven, hè?” vroeg Sietse nuchter.

„Dat is niet de bedoeling,” zei Gerben, „het gaat er maar om of je fantasie hebt of niet. Want ik zeg maar: de humor doet je alle narigheid vergeten.” ’ „Zelfs de kippen?” vroeg Hielke ondeugend.

„De kippen?” riep Gerben weer kwaad, „als die domme Zwart er niet meer werk van maakt dan een beetje telefoneren, ga ik naar de burgemeester en dan moet die de gemeenteraad bij elkaar roepen om een adres naar de minister te sturen met het verzoek dat hier ogenblikkelijk vijf nieuwe veldwachters benoemd moeten worden, die Zwart dan in een kippenhok moeten opsluiten. Ik ga er meteen op af!”

Hij sprong op zijn fiets en reed snel weg.

„Die wordt nooit volwassen,” zei de brugwachter en dan moesten hij en de jongens toch wel lachen om die malle Gerben.

En dan vroeg Kees of Hielke en Sietse hem naar huis wilden brengen, hetgeen de tweeling met alle plezier wou doen. Zo voeren beide boten weer naast elkaar het meer op in de richting van de Woudaap. Op de polderdijk haalde een auto hen in, waarvan de chauffeur enige malen op de claxon drukte.

„Wie zijn dat?” vroeg Sietse.

„Wel jô, dat zijn de studenten,” zei Hielke en dan zwaaiden zij enthousiast alle drie een groet naar de heren in de auto.

„Ik wist dat zij vandaag zouden komen,” zei Kees. „Paulien heeft het mij verteld.”

De auto reed snel naar de Mariahoeve en de Kameleon legde even later bij de Woudaap aan. Daar passeerden nu nog meer auto's met studenten, die ook de jongens als hun beste vrienden begroetten.

„Dat kan weer gezellig worden,” zei Hielke glunderend en daarmee bedoelde hij, hoe de studenten de vorige zomer voor veel verrassingen hadden gezorgd. Zo hadden zij Gerben „ontgroend” door zijn hele hoofd kaal te knippen. Op die manier werd Gerben erelid van de

studentenvereniging. en hij kon best met de heren opschieten.

Omdat er bij de studenten altijd wel iets te beleven viel, gingen de jongens de boot van Kees gauw met een ketting en een slot vastleggen, waarna zij met de Kameleon naar de Mariahoeve voeren. De studenten waren hier al bezig met het spannen van lange lijnen, waarover de dekens werden gehangen om te luchten. Ook de matrassen werden naar buiten gedragen en in de zon gelegd. Vervolgens kregen de zalen in de boerderij een ferme schoonmaakbeurt. De jongens hielpen daarbij de hele dag en werden door de studenten goed onthaald.

Die avond lustten Hielke en Sietse thuis geen brood.

„Dat heb ik nog nooit beleefd,” zei Klinkhamer verbaasd.

„Wat is er met jullie aan de hand?”

„Zij hebben natuurlijk de hele dag gesnoept bij de studenten,” zei moeder.

„Wel nee,” zei Sietse, „we kregen geen snoep, maar kip. Het waren gebraden kippenboutjes, die in plastic zakken zaten en die je zomaar kon opeten.”

„Wel, moeder,” zei Klinkhamer, „als dat zo doorgaat zullen onze zoons de eenvoudige kost van onze tafel niet meer goed genoeg vinden. De heren hebben liever kip.”

„Morgen eten de studenten snert,” zei Sietse, „dat is toch ook gewone kost?”

„Wij hebben morgen pannenkoeken,” zei moeder.

„Maar dan zullen wij op tijd thuis zijn,” zei Hielke. „Ik eet liever pannenkoeken dan snert.”

„Maar als het andersom is, gaan jullie zeker bij de studenten eten?” vroeg Klinkhamer.

„Niks hoor,” zei Hielke lachend, „dan eten wij eerst thuis en gaan daarna kijken of de studenten nog iets overgehouden hebben.”

„Maar jongens,” zei moeder, „jullie gaan toch niet bij de studenten vragen of er nog eten over is? De mensen zullen denken dat jullie thuis niet genoeg krijgen.”

„Daar zien zij nogal naar uit,” zei Klinkhamer lachend, „ze zijn de dikste jongens van het dorp; het zijn echte holle-bolle Gijzen.”

Hier werd het gesprek gestoord door het getoeter van een scheepshoorn. Het was de Volharding, die aanlegde.

„Wat krijgen wij nu?” vroeg Klinkhamer.

„Een mand met kippen,” riep Hielke en hij ging gauw met Sietse naar buiten.

„Zeg jongens,” vroeg de schipper, „ik heb hier een vrachtje voor Dijkstra. Willen jullie deze mand even naar de

Woudaap brengen?”

„Ja hoor,” zei Sietse, „wij zullen het meteen doen!”

Klinkhamer, die ook kwam kijken, vond dat Dijkstra prachtige kippen had gekocht.

„Ja ja,” zei de schipper, „Dijkstra weet wel wat goed is.”

En dan voer de Volharding verder en gingen de jongens hun Kameleon uit het boothuis halen. De mand werd voor in de boot gezet en dan voeren Hielke en Sietse naar de Woudaap. Dijkstra en Kees zagen hen komen en spoedig kon de molenaar de mand in ontvangst nemen.

„Ai,” riep Kees, „het zijn er vijf. En wat zijn ze dik. Die kunnen vast veel eieren leggen.”

„Dat kunnen zij zeker,” zei Dijkstra trots, „en daarom zal ik ze prompt in het hok zetten.”

Gerben, die juist van de boerderij kwam, zag de mand en sprong meteen van zijn fiets.

„Verroest,” riep hij, terwijl hij de kippen bekeek, „dat lijkt Jetje wel en dat is precies Tetje en dat is Grietje en daar hebben we Pietje en dikke Tine. Maar wat drommel, dit zijn de kippen van Jellema. Hoe komt u daaraan?”

„Vertel mij wat,” zei Dijkstra, „ik heb deze kippen op de markt in de stad gekocht. Dus zijn ze niet van Jellema.”

„En ik zeg dat het wel zo is,” riep Gerben, zich opwindend.

„Jetje heeft een kromme teen. Tetje een wit veertje onder de linkervlerk, Grietje mist een stukje van de kam. Pietje heeft een te korte staart en Tine is extra dik. Het klopt allemaal als een bus. U denkt toch niet dat ik de kippen van mijn baas niet ken? Ik heb ze zelf opgefokt.”

„Had er dan maar beter op gepast,” zei Dijkstra. „Trouwens, jij beweert dat nu allemaal wel, maar ik geloof eerder dat je weer sterk staat te fantaseren.

Ik heb niets met je praatjes nodig. Deze kippen heb ik gekocht en betaald, dus zijn zij van mij en van niemand anders. En hoepel nu maar gauw op, want je bederft mijn

plezier.”

„Ik roep Zwart erbij,” zei Gerben. „En Jellema kan getuigen dat het zijn kippen zijn en dan kunt u ze allemaal teruggeven.” De veldwachter, die juist op zijn fiets naderde, hoorde al van verre hoe Gerben en Dijkstra ruzie maakten.

„Ik geef geen enkele kip terug,” schreeuwde Dijkstra kwaad, „Niet één, maar wel alle vijf,” riep Gerben, die zich opwond. „Nog geen veertje krijg je terug,” zei Dijkstra.

„U krijgt nog een boete bovendien,” riep Gerben. De jongens stonden vol aandacht te kijken hoe Dijkstra met gebalde vuisten voor Gerben stond.

Dan stapte Zwart van zijn fiets en vroeg bars: „Wat is hier aan de hand? Jullie schreeuwen als schooljongens. Wat is de moeilijkheid?”

„Mijnheer Zwart,” zei Gerben, „Dijkstra heeft de gestolen kippen van Jellema en hij wil ze niet teruggeven.”

„Dat is niet waar,” bromde Dijkstra, „het zijn mijn kippen. Ik heb ze op de markt gekocht.”

„Juist,” zei Zwart, „en Gerben, hoe kun jij bewijzen dat deze kippen van Jellema zijn?”

„Heel eenvoudig,” vond Gerben, „maak de mand maar open.”

„Ik kijk wel uit,” zei Dijkstra, „dan gaan ze er prompt

vandoor.”

„Wel nee,” zei Gerben, „ze zullen me volgen als hondjes. En anders zullen de jongens en ik ze wel weer vangen.”

„Maak de mand maar open, Dijkstra,” raadde Zwart aan, „ik wil die vertoning wel eens zien.”

Mopperend maakte Dijkstra het deksel los en de kippen sprongen uit de mand.

„Kiep, kiep!” riep Gerben en warempel, de kippen kwamen op een holletje achter hem aan. En als Gerben doorgelopen was, had hij het pluimvee zonder moeite naar de boerderij kunnen brengen, want toen Dijkstra ook kiep kiep begon te roepen, bleven de kippen toch bij Gerben.

„Hm,” zei Zwart, „de dieren zijn blijkbaar wel van Jellema, maar als hij ze terug wil hebben moet hij het betaalde geld aan Dijkstra vergoeden.”

„Zeer juist,” zei Dijkstra.

„Maar zó gek heb ik het nog nooit gehoord,” vond Gerben, „dan moet Jellema dus zijn eigen kippen kopen? U bent toch niet op uw achterhoofd gevallen, mijnheer Zwart?”

„Dijkstra heeft niets met de diefstal te maken,” zei Zwart, „dus behoeft hij er geen schade door te lijden. Als de dieven gepakt zijn, moeten die het geld aan Jellema teruggeven. Vertel dat je baas maar. Tot zo lang blijven de kippen bij

Dijkstra.”

„En ik zal ze prompt in mijn hok zetten,” lachte Dijkstra.
„Dat neemt Jellema nooit,” zei Gerben kwaad. „Daar zult u meer van horen, Zwart!” En hevig verontwaardigd ging hij terug naar de boerderij. Jellema trok evenwel z’n schouders op. Hij vond ook dat Dijkstra niet de dupe van de diefstal mocht worden en omdat hij nog wel veertig kippen bezat, liet hij die vijf maar in het hok van de molenaar, Maar dat bleef een doorn in Gerbens oog en wanneer hij voorbij de Woudaap kwam en naar het kippenhok keek, riep Kees steeds: „Ze zijn best gedresseerd Gerben. Ze leggen nu al vijf eieren per dag.”

En dan ging Gerben, tot groot vermaak van Kees, luid scheldend verder. Dat Zwart zo dom kon zijn om de kippen niet aan Jellema terug te geven, bleef voor Gerben onbegrijpelijk. Volgens hem was Zwart een waardeloze veldwachter.

Op een avond, toen hij naar de repetitie van de fanfare was geweest en hij Zwart thuis in een gemakkelijke stoel zag zitten slapen, kon hij de verleiding niet weerstaan om onze veldwachter een poets te bakken. Stiekem drukte hij zijn hoorn tegen de brievenbus en blies zo hard hij kon een schetterende fanfare, die luid door het huis van Zwart galmde.

Zwart schrok geweldig en bleef een moment roerloos voor zich uitstaren. Dan sprong hij op en riep: „Wie lapt mij dat?” Hij rende naar buiten, maar Gerben was al verdwenen. Wel liep Sjoerd, de postbode, daar met een trombone, want ook hij kwam van de repetitie.

„Hé jij,” riep Zwart, „denk jij dat je grappig bent? Wat zijn dat voor manieren om met die toeter in mijn brievenbus te blazen? Ik geef je een bekeuring.”

„Waar heeft u het over?” vroeg Sjoerd verbaasd, „ik weet van niets.”

„Wie deed het dan?” vroeg Zwart.

„Dat weet ik niet,” zei Sjoerd, „ik haal zulke flauwe grappen niet uit. Zoiets kun je alleen van Gerben verwachten.”

„Aha, was hij het?” vroeg Zwart.

„Ik zeg toch, dat ik het niet weet,” zei Sjoerd.

Zwart keek de straat nog eens door, maar Gerben zat veilig thuis.

De volgende morgen ontmoette Zwart Gerben in de smederij van Klinkhamer.

„Zeg broer,” zei Zwart, „als jij weer het hart hebt om lawaai voor mijn deur te maken, zal ik je een boete geven. En een heel zware, versta je dat?”

„Neem me niet kwalijk, mijnheer Zwart,” zei Gerben

lachend, „ik wist niet dat u niet van muziek hield.”

Maar toen moest hij er vlug vandoor gaan, want Zwart werd reuze kwaad. „Die Gerben,” zei hij tegen Klinkhamer, „’t is net een kakelende kip! Maar ik krijg hem nog wel!” En driftig verliet hij de werkplaats.

Klinkhamer keek hem hoofdschuddend na en zei tegen zijn zoons: „Dat er in ons dorp af en toe iets gestolen wordt, is erg, maar dat onze vrienden daardoor ruzie met elkaar krijgen is erger. En waarom eigenlijk?”

„Omdat een paar kippen van Jellema hun eieren in het hok van Dijkstra leggen,” zei Sietse.

„Tja,” vond Klinkhamer, „is het niet belachelijk?”

HOOFDSTUK VI

Er gaat niets boven varen!

Ruim een week had Zwart de roeiboot van Jelke in het oog gehouden, maar toen vond de botenverhuurder het welletjes.

„Ik kan niet langer op de dief wachten,” zei hij tegen Zwart.

„De studenten gaan een nachtelijke poldertocht organiseren en hebben daarvoor al mijn boten gehuurd.”

„U moet het zelf maar weten,” zei Zwart. „Volgens mij kan de dief nu ieder moment komen opdagen.”

„Ik geloof eerder het tegendeel,” meende Jelke. „De dief weet al lang dat de politie gewaarschuwd is en daarom laat hij de boot rustig liggen. Maar ik moet er mijn brood mee verdienen en dus haal ik hem nu terug.”

„Gaat uw gang,” zei Zwart, hoewel het hem speet.

Zo kwam Jelke met de roeiboot langs het erf van Klinkhamer, waar Hielke en Sietse de Kameleon uit het boothuis haalden.

„Is de dief al gepakt?” riepen de jongens.

„Wel nee,” zei Jelke, „die komt niet terug, die kijkt wel uit.”

Dat vonden Hielke en Sietse wel jammer, maar voor Jelke was het toch fijn dat hij zijn bootje terug had.

Cor en Louw voegden zich nu ook weer bij hen en na enig overleg werd er besloten om nog eens bij de stadsjongens op het verloren land te gaan kijken. Want vooral Sietse wilde nog graag wat judolessen hebben.

De Kameleon werd gestart en zij voeren het meer op, waar zij reeds spoedig een kano van de stadsjongens ontdekten. Het was dezelfde die Sietse toen getorpedeerd had en er zaten twee jongens in, die in de richting van het verloren land roeiden. De Kameleon haalde hen spoedig in. De beide roeiers lieten nu hun peddels op het water rusten om daarmee het omslaan tegen te gaan, want voor de hoge golven van die woeste Kameleon hadden zij veel respect gekregen. Maar Sietse stopte de motor en rustig kwam de Kameleon naast de kano glijden.

De begroeting was nu hartelijk en het aanbod van Sietse om de kano te trekken werd gretig aangenomen. De peddels werden binnen boord getrokken en met twee touwen werd de kano naast de Kameleon vastgebonden. Zo voeren beide boten, voortgestuwd door de sterke motor, broederlijk naast elkaar naar het eilandje. Daar stonden de drie andere kampeerders hen reeds op te wachten.

„Wij hebben gasten meegebracht!” riep een van de jongens uit de kano.

„Dat is best!” riep de jongen, die Jan heette, „als zij maar niet alles opeten.”

„Wij komen niet om te eten,” zei Sietse, „maar om te judoën.”

„Dat kan,” zei Jan lachend, „kom maar op.”

De boten legden aan en nauwelijks was Sietse op de wal of hij en Jan waren alweer aan het worstelen. Even stonden de anderen erbij te kijken, maar dan zochten ook Hielke, Cor en Louw een tegenstander en kregen allen les in de judokunst. Bij vele handgrepen leerden onze vrienden ook hoe zij konden vallen zonder zich te bezeren.

De stadsjongens verwonderden zich erover hoe snel onze vrienden leerden, waarbij vooral Sietse opviel, die de veel grotere Jan wist te vloeren.

„Jij zou voor onze club een reuze aanwinst zijn, Sietse,” zei Jan. „Jammer dat je niet in de stad woont.”

„Dan werd ik vast lid van jullie club,” zei Sietse. En dat wilden de anderen ook wel.

„Wij hebben een vriend die het nooit zal leren,” vertelde een van de stadsjongens. „Hij is al jarenlang lid en doet net alsof hij de beste judoka van Nederland is, maar in werkelijkheid kan hij er niets van. Hij heeft beloofd om ook hier te komen kamperen en zal dan een zeilboot meebrengen.”

„Kan hij zeilen?“ vroeg Hielke.

„Wel nee, dat is allemaal opschepperij van hem. En daarom is hij tot nu toe niet komen opdagen.“

„Een mooie vriend,” vond Louw.

„Ik weet het niet zeker, jongens,” zei Jan, „maar daarginds komt Eldert toch. Kijk, die jongen op een bromfiets.”

Het bleek inderdaad Eldert te zijn, die nu bij het eiland stopte en riep: „Hé jongens, haal mij even over, of moet ik zwemmen?“

„Hij kan niet eens zwemmen,” zei een van zijn vrienden en dan riep hij: „Ha Eldert, wij komen je halen.”

Jan ging met Sietse in de Kameleon en met een flinke duw werd de boot naar de dijk gevaren.

„Zo Eldert, was je daar eindelijk?“ vroeg Jan.

„Eindelijk?” riep Eldert verontwaardigd, „ik ben hier al een paar maal geweest, maar jullie waren er nooit.”

„Dat zal wel,” zei Jan spottend.

„Het is wel waar,” bevestigde Sietse, „ik heb hem een paar dagen geleden nog over de brug zien rijden.”

„Nu hoor je het zelf,” zei Eldert. „Jullie willen mij nooit geloven.”

„Maar je zou met een boot komen,” herinnerde zich Jan.

„Hoe kom je aan die mooie brommer?“

„Van m'n vader, omdat ik zo'n goed rapport had,” zei Eldert nu trots. „Het is een hele beste. En hard dat-ie kan! Deze boot kan hem niet bijhouden.”

„Dat is geen wonder,” zei Sietse, „maar moet de brommer niet mee naar het eiland?”

„Laat maar staan,” zei Eldert, „hij is tegen alles verzekerd. Wanneer hij gestolen wordt krijg ik een nieuwe.”

„Jij boft maar,” zei Jan. „Zo'n ding zal wel een lieve cent kosten.”

„Ruim zevenhonderd gulden,” snoefde Eldert.

„Oei,” zei Jan lachend, „wat zal de groente dan duur worden.” De vader van Eldert had namelijk een grote groentewinkel in de stad.

De Kameleon ging nu terug naar het eiland, waar Eldert uitbundig begroet werd door zijn vrienden. Zij pakten hem in een judogreep en wierpen hem zonder moeite op de grond, om te bewijzen dat Eldert nog niets van de judokunst verstond.

„Zien jullie wel dat hij er niets van kan?” riepen zij lachend.

„Dat is niet waar,” zei Eldert, „die andere jongens kunnen mij niet vloeren.”

„Mag ik het eens proberen?” vroeg Louw.

Eldert bekeek Louw en zag dat hij nogal tenger gebouwd was

en daarom durfde Eldert de uitdaging wel aan te nemen.

„Probeer het maar,” zei hij en greep Louw meteen vast met de bedoeling hem onverwacht op de grond te werpen. Maar Louw draaide snel met hem mee en zette vlug een voet achter het linkerbeen van Eldert. Dan duwde hij diens rechterarm omhoog en plof, daar lag Eldert andermaal in het gras.

„Jullie hadden mij moeten waarschuwen,” zei hij ontstemd tegen zijn vrienden. „Ik wist niet dat deze jongens ook judo geleerd hebben.”

„Wat doet dat ertoe?” vroeg Jan spottend. „Jij bent toch al jaren op de club?”

„Maar ik rekende er niet op,” zei Eldert, „en ik ben hier ook niet gekomen om te judoën, maar wel voor mijn plezier.”

„En waar blijft je zeilboot?” vroeg een van zijn vrienden. „Of was dat ook alleen maar opschepperij van je?”

„Dat zul je nog wel zien,” zei Eldert, „ik heb alvast een mooie brommer.”

„En die kost zevenhonderd gulden,” zei Jan, „en dus kan er nu geen boot gekocht worden.”

„Maar ik heb liever een brommer dan een boot,” vond Eldert. „Ik geloof ook niet dat varen zo erg leuk is.”

„Heb je het nog nooit gedaan?” vroeg Sietse. „Wil je een tochtje met mij maken in de Kameleon?”

Dat wilde Eldert wel en hij mocht naast Sietse op het achterbankje zitten. Met z'n tweeën voeren zij het meer op en weldra ging de Kameleon op volle snelheid. Dat vond Eldert toch wel geweldig en zijn enthousiasme werd nog groter toen hij mocht sturen. En als zij dan minder snelle boten inhaalden en voorbij voeren, keek hij triomfantelijk achterom en riep met glinsterende ogen: „Het gaat fantastisch!” Toen zij bij het eilandje terugkeerden vertelde hij hoe hij had genoten. „Als ik zo'n boot had zou ik hier de hele zomer willen blijven,” zei hij.

„Had dan ook een boot genomen, zoals je beloofd hebt,” zei Jan.

„Tja, had ik maar een roeiboot,” zei Eldert, „dan zette ik mijn brommer erin met het achterwiel in het water. Als ik dan een paar plankjes tussen de spaken bond, zou ik een raderboot hebben, die misschien nog veel harder ging dan de Kameleon.”

„Je fantaseert weer best,” zei Jan spottend. „Zoiets is totaal onmogelijk, want door het spattende water zou de motor stoppen.”

„Het zou ook zonde zijn van die mooie brommer om hem in het water te dompelen,” vond Cor.

„En als ik de brommer verkoop?” vroeg Eldert. „Zou ik voor

dat geld dan een boot kunnen krijgen?”

„Vast wel,” vond Sietse, „maar je krijgt natuurlijk niet de volle prijs voor je brommer terug.”

„Wel als hij gestolen wordt,” zei Eldert en hij keek naar de dijk, alsof hij hoopte dat de brommer verdwenen zou zijn. Maar het gemotoriseerde rijwiel stond er nog in al zijn glanzende glorie.

„Zullen wij hem stelen?” vroeg Jan lachend, „maar dan moet jij beloven, dat je een boot koopt.” „Dat is goed,” zei Eldert en hij meende het in volle ernst.

„Zo idioot zullen wij toch maar niet zijn,” zei Jan. „Ga dan maar liever niet varen.”

Dat dit Eldert wel speet, was duidelijk aan zijn gezicht te zien toen hij de Kameleon nakeek, die terugvoer naar het dorp.

„En wat heb jij liever, Cor?” vroeg Louw, „een boot of een bromfiets?”

„Dat weet je wel,” zei Cor. „Wat zouden wij moeten beginnen zonder de Kameleon?”

„Dan waren wij reddeloos verloren,” meende Hielke lachend.

„Toch geloof ik,” vond Sietse, „dat die Eldert toch wel een boot krijgt. Zijn ouders kunnen het zeker best betalen, want hij kreeg ook al die brommer van zevenhonderd gulden.”

„Dat krijg ik in geen zevenhonderd jaar,” meende Hielke.

„Ik ook niet,” zei Cor.

„Dat is ook niet nodig,” vond Louw, „wij hebben immers al plezier genoeg?”

„En dat allemaal voor een tientje,” zei Sietse.

„Voor een tientje?” vroeg Cor verwonderd.

„Ja zeker,” zei Hielke. „Vader betaalde voor deze boot een tientje en de motor kregen wij cadeau van de dokter.”

„En zo zie je maar hoe je voor een beetje geld veel plezier kunt hebben,” riep Louw. „O zo.”

HOOFDSTUK VII

De jongens gaan met de held Gerben eropuit

Bij hun thuiskomst stond Gerben in de smederij op Hielke en Sietse te wachten.

„Hoor eens, gebroeders,” zei hij, „ik moet jullie even spreken.”

„Spreek maar op,” zei Sietse, „heb je moeilijkheden? Wij lossen alles op.”

„Vertel mij dan eens wie de kippen van Jellema heeft gestolen?” vroeg Gerben.

„Zeur je nog steeds over die kippen?” riep Hielke spottend.

„Je wordt een oude zeursok.”

„Ik kom niet voor die kippen,” zei Gerben, „maar voor een wedstrijd.”

„Een wedstrijd?” riepen Hielke en Sietse nu vol belangstelling,

„Ja,” zei Gerben en hij keek heel gewichtig. „Zoals jullie weten ben ik erelid van de studentenvereniging, niet waar? En omdat ik dat ben, heb ik een uitnodiging gekregen om mee te doen aan een nachtelijke puzzeltocht door de polder.”

„Je meent het?” riepen de jongens verbaasd.

„Natuurlijk meen ik het,” zei Gerben. „Vanavond om twaalf uur wordt er gestart bij de Mariahoeve en dan moeten de deelnemers aan de hand van een kaart met een roeiboot hun weg zoeken door de sloten en vaarten. Op bepaalde punten zijn controleposten waar een ieder een stempel op zijn deelnemerskaart krijgt. Degene die alle stempels heeft verzameld en het eerst terug is op de Mariahoeve, wint de prijs.”

„En wat is de prijs?” vroeg Hielke.

„Dat weet ik niet,” zei Gerben, „misschien een medaille of zo. Maar ik vind het alleen al leuk om mee te doen. Wie weet komt er weer een foto in de krant als we winnen.”

„Net alsof dat zo leuk is,” zei Sietse spottend. „Ik heb liever vijftientwintig gulden. Maar toch wil ik graag meedoen.”

„Maar Gerben,” vond Hielke, „de studenten hebben jou uitgenodigd, maar ons niet. Kunnen wij dan wel meedoen?”

„Dat heb ik al besproken,” zei Gerben. „De heren vinden het juist leuk dat wij met z'n drieën een boot bemannen. Kan ik op jullie rekenen?”

„Mag het ook met de Kameleon?” vroeg Sietse.

„Natuurlijk niet, jô,” zei Hielke, „dat zou immers een ongelijke strijd worden? Wij moeten allemaal roeien, niet

waar, Gerben?”

„Zo is het,” zei Gerben, „de studenten zorgen voor bootjes, kaarten en een zaklantaarn.”

„Ik heb ook nog een beste lantaarn,” zei Sietse.

„Nee Sietse, die mag je niet meenemen. Iedereen moet met precies hetzelfde materiaal de wedstrijd proberen te winnen. Want als de een ’n groot zoeklicht meeneemt en de ander een nachtkijker of een aanhangmotor, is het geen gelijke strijd meer.”

„Dat is waar,” gaf Sietse toe, „wel, Gerben, we willen graag meedoen.”

„Dat had ik wel verwacht,” zei Gerben, „jullie moeten dus vanavond om twaalf uur bij de Mariahoeve zijn. Kan ik daarop rekenen?”

„Natuurlijk, Gerben.”

„Of wacht,” zei Gerben, „ik kom jullie wel afhalen. Neem brood mee en trek warme kleren aan. Tot ziens, vrienden.”

En fluitend ging Gerben naar huis. Hij was vol goede moed voor de komende wedstrijd, want hij kende de polder immers op zijn duim? Wel was het een bezwaar dat hij in plaats van twee sterke studenten, twee kwajongens aan boord had, maar daar stond tegenover dat het bootje minder zwaar beladen was. Gerben zou die heren studenten eens wat laten zien en

hij was er bij voorbaat al van overtuigd dat hij een prijs zou winnen.

Aan tafel vertelden Hielke en Sietse enthousiast over de komende wedstrijd.

„Die studenten weten ook steeds wat nieuws,” vond Klinkhamer. „Wie heeft er ooit van een nachtelijke roeitocht gehoord?”

„Jullie kunnen in het donker wel een ongeluk krijgen,” dacht moeder. „Als jullie slaperig worden, vallen jullie misschien overboord.”

„Maar ik ga eerst een tijdje naar bed,” vond Sietse.

„Verroest ja,” zei Hielke, „dat doe ik ook.”

„Dat is best,” vond moeder, „dan gaan wij vanavond vroeger eten en kunnen jullie van zes tot elf uur slapen.”

Maar 's avonds waren Hielke en Sietse zo opgewonden over de komende wedstrijd, dat er van slapen niet veel kwam. Om kwart voor zes lagen zij al in bed, maar ze hadden nog heel wat te bepraten.

„Gerben moet roeien,” besliste Sietse, „want hij is de sterkste. En jij kunt de kaart lezen en zeggen wanneer wij naar links of rechts moeten varen. Ik ga voorin op de uitkijk staan om te waarschuwen, zodat we geen botsing krijgen.”

„Waarom moet ik de kaart lezen?” vroeg Hielke, „doe jij het

maar. Ik zit ook liever voorin een beetje uit te kijken. Jij weet altijd precies welk baantje goed voor jou is, maar als ik niet goed kijk en wij dan geen prijs winnen, krijg ik de schuld. Het is beter dat wij samen de kaart lezen.”

„Maar als wij samen voorin gaan zitten, ligt de boot te diep,” zei Sietse.

„Dan gaan wij op het achterbankje zitten,” meende Hielke.

„Wie kan er dan uitkijken?” vroeg Sietse, „in het donker moet er toch beslist iemand op de uitkijk staan.”

„Dat moet Gerben maar beslissen,” zei Hielke, „hij is de kapitein en wij zijn maar zijn helpers.”

„Dan komt er niets van terecht,” wist Sietse al bij voorbaat.

„Gerben kan wel fantaseren, maar hij bedenkt nooit iets goeds. Ik wed dat hij helemaal op ons rekt, net als verleden jaar bij de zwemwedstrijd.”

„Ja, die was goed,” zei Hielke lachend.

En bij de gedachte hoe zij Gerben tijdens een zwemwedstrijd stiekem met de Kameleon hadden getrokken, moest ook Sietse lachen.

„Zo iets moeten wij weer versieren,” zei hij en dan bedachten zij van alles hoe zij de studenten een poets konden bakken, maar in dit geval was dat wel heel moeilijk. Tenslotte vielen zij in slaap, maar ze werden al gauw gewekt door moeder. Het

was elf uur.

Beneden stond voor ieder een stapeltje boterhammen klaar. Tot grote verwondering van Klinkhamer gingen zijn brave zoons die meteen verorberen.

„Zie je dat, moeder?” zei Klinkhamer, „het brood dat zij mee moesten nemen eten zij nu al op.”

„Maar zo gaat het toch ook mee?” vond Sietse.

„Gut,” zei moeder, „dan moet ik nog een paar boterhammen snijden.”

„Wel nee, moeder,” meende Hielke, „dat wordt te lastig om mee te nemen. Wij hebben al genoeg gebunkerd.”

„En krijgen wij toch honger dan eten wij Gerben op,” zei Sietse.

„Het zal wel weer een dolle vertoning worden,” dacht Klinkhamer. „Als zulke kannibalen als jullie in de polder worden losgelaten en dan nog wel in het donker, gaan er vast rare dingen gebeuren. Maar ik waarschuw jullie om het niet te bont te maken, want dan zwaait er wat.”

„Er zal niets gebeuren, vader,” zei Hielke. „Wij moeten Gerben gehoorzamen. Hij is de kapitein.”

„Dat is op zichzelf al erg genoeg,” vond Klinkhamer. „Een mooie kapitein. Hij is geen haar beter dan jullie.”

„Gerben zal zijn best doen om de prijs te winnen,” zei Sietse *

„Hij hoopt weer in de krant te komen.”

„Ja ja, dat ken ik,” zei Klinkhamer, „maar jullie zijn gewaarschuwd.”

Een kwartier later kwam Gerben. Hij droeg een zware leren jas, die hij had overgehouden uit de tijd toen hij nog een motorfiets had.

„Wat is dat?” riep Sietse. „Ga jij met die jas aan, meedoen aan de wedstrijd? Dat is brandhout.” „Waarom?” vroeg Gerben. „In deze jas blijf ik lekker warm.”

„Maar je kunt je nauwelijks verroeren,” riep Sietse. „Als je vijf minuten geroeid hebt, zijn je armen zo stijf als een plank.”

„Wie zegt dat ik ga roeien?” zei Gerben.

„Moeten wij het dan doen?” vroeg Sietse. „Mogen wij daarom met je mee? Maar als wij het zware werk moeten opknappen, blijf ik thuis!”

„Jij zult heus geen zwaar werk behoeven te doen, jongetje,” zei Gerben, „maar je zult je wel naar mijn bevelen moeten schikken, want ik ben de kapitein.”

„Maar als jij niet roeit en wij ook niet, hoe wil je dan varen, Gerben?” vroeg Hielke.

„Ik span er een koe voor,” zei Gerben.

„Wat leuk,” zei Sietse.

„Nee jongens, ik heb mijn plannen al gemaakt. Vertrouw

maar op mij, dan komt alles in orde. En zullen we nu maar gaan?”

„Oké,” zei Sietse en hij stond op om Gerben te volgen.

„Maar dat gaat zó niet,” zei moeder. „Jullie moeten ook jassen aantrekken.”

„Wat?” riep Sietse verbaasd, „winterjassen in de zomer?”

Maar dat is toch onzin?”

„Nee Sietse, dat is geen onzin,” zei Klinkhamer. „Je trekt een warme jas aan, anders word je snipverkouden.”

„Schiet op, Sietse,” spoorde Gerben aan, „anders komen we te laat.”

Mopperend trok Sietse de jas aan.

„Als ik bezwijk van de warmte is het jullie schuld.” En met dat verwijt aan zijn ouders ging Sietse met Gerben en Hielke mee.

De torenklok sloeg half twaalf toen zij de polderdijk bereikten. Het was daar vrij donker, want er stonden geen lantaarns en de studenten hadden met opzet een maanloze nacht uitgekozen. Dat maakte de wedstrijd zoveel moeilijker. Van het meer woei een zacht windje dat het riet af en toe geheimzinnig deed ritselen. Het was nogal fris langs de waterkant.

„Je kunt best een warme jas aan, hè Sietse?” vroeg Gerben.

„Hm,” bromde Sietse.

Oeoeoe! klonk het plotseling boven hun hoofden.

Gerben dook in elkaar van schrik. „Wat is dat?” vroeg hij.

„Je broer,” zei Sietse.

„Alleen maar een uil,” legde Hielke lachend uit.

„Ik schrok ervan,” bekende Gerben.

„Dat komt door je zware jas,” zei Sietse. „Je krijgt het benauwd.”

„Jij bent, geloof ik, niet best te spreken, hè?” dacht Gerben, „Komt dat door de slaap?”

„Ik kan best zonder slaap,” zei Sietse. „Ik ben wel zo goed wakker, dat ik niet schrik van een doodgewone uil.”

„Daar ben ik blij om,” zei Gerben. „Ik kan alleen de prijs winnen met wakkere jongens en stoere knapen.”

Het viel Hielke en Sietse weldra op dat Gerben erg luid praatte. En hij deed het zonder ophouden. Hij sprak over alles en nog wat, over het weer, over de koeien, over het vissen en over nog veel meer en alleen Hielke gaf hem af en toe antwoord met een kort ja of nee. Zo naderde het drietal de Woudaap, toen Hielke op een stuk boomtak trapte dat daar op de weg lag. Het was maar een kort stuk, dat iemand waarschijnlijk gebruikt had bij het drijven van vee. Maar doordat Hielke erop trapte veerde het ene eind omhoog.

Daardoor struikelde Sietse erover, want die liep achter Gerben en Hielke.

„Au. Verroest!” riep hij en bij het vallen zochten zijn handen steun op Gerbens rug. Maar de gladde leren jas bood geen houvast en Sietse rolde op de grond.

Dat had op Gerben een wonderlijke uitwerking. Hij ging er als een haas vandoor, in de veronderstelling dat zij van achteren werden aangevallen.

Sietse, die zich wel bezeerde, lag evenwel krom van het lachen op de grond. „Hé, held!” riep hij, „wacht even. Loop niet zo hard. Straks ben je te moe om te varen!”

Bij de Woudaap bleef Gerben staan. „Wat hebben jullie toch?” riep hij. „Waarom doen jullie zo gek?”

„Hij is zelf gek,” zei Sietse, terwijl hij opstond. „Ik struikelde over die tak.”

Hielke, die de slappe lach kreeg, zei hikkend: „Wij hebben een reuze kapitein. Hij is zo bang als een schoothondje.”

„Daar kunnen wij hem straks nog wel eens mee te pakken nemen,” vond Sietse. „Als wij hem bang maken, roeit hij als een vliegende schotel.”

„Wat doen jullie?” riep Gerben. „Komen jullie nog?”

In de Woudaap ging het licht op en Dijkstra kwam in zijn pyjama naar buiten.

„Wil jij wel eens prompt ophoepelen, lelijke herrieschopper!” riep hij kwaad naar Gerben, „Wat zijn dat voor manieren om hier in het holst van de nacht te staan schreeuwen als een rinoceros?” „Rinoceros?” vroeg Gerben. „Wat voor een os is dat?”

„Hou jezelf voor de gek” zei Dijkstra. „Wat voer jij eigenlijk in je schild? Of zit je achter mijn kippen aan?”

„Mijn kippen?” riep Gerben nu ook kwaad. „De kippen van Jellema zult u bedoelen. Het is een schande dat u ze in uw hok houdt, terwijl u weet dat ze gestolen zijn.”

„Heb ik ze gestolen?” riep Dijkstra nijdig. „Dat zal ik je betaald zetten!”

Gelukkig kwamen op dat moment Hielke en Sietse ook bij de Woudaap. Hun komst weerhield Dijkstra ervan om tot al te krasse daden over te gaan.

„Goedenavond, Dijkstra,” zei Sietse, „maakt u zich niet kwaad om Gerben, want hij schreeuwt alleen maar zo luid omdat het donker is.”

„Omdat het donker is?”

„Hij denkt dat wij hem anders niet kunnen verstaan,” legde Sietse uit. „Maar wij moeten nu meteen verder, anders komen wij niet op tijd bij de studenten.”

„Juist,” zei Dijkstra, „hoepel maar gauw op.” En met een ruk

sloeg hij de deur dicht.

Lachend trokken onze vrienden verder naar de Mariahoeve. Daar brandde overal volop licht en in de grote zaal werden Gerben en zijn helpers met gejuich ontvangen.

„Ha,” riep de voorzitter, „daar ’hebben wij onze laatste ploeg. Kapitein Gerben, mag ik je verzoeken?”

Hielke en Sietse gingen met Gerben mee naar het tafeltje van het bestuur, waar alle kapiteins een nummertje uit een hoge hoed mochten nemen. Gerben trok nummer vier. In totaal bleken er veertien ploegen mee te dom, waarvan Gerben als vierde mocht starten.

Hielke en Sietse kregen een kaart en een zaklantaarn en nadat iedereen het nodige had ontvangen, hield de voorzitter een toespraak. „Vrienden,” zei hij, „jullie hebben dus allemaal een volgnummer, hetgeen betekent, dat ieder op zijn beurt wordt opgeroepen en dan een keuze mag doen uit de boten die hierachter in de sloot liggen. Om de vijf minuten vertrekt er een boot. De vertrektijd wordt op de kaart genoteerd.

Onderweg moeten jullie bij de aangegeven posten een stempel in een van de vakjes op de kaart laten drukken. Er zijn in totaal tien posten en degene die dus tien stempels heeft verkregen, mag langs de kortste weg terugkeren. Is alles duidelijk?”

„Mag ik nog iets vragen, mijnheer de voorzitter?” riep een student. „Hoe zit het met de proviandering?”

„Iedere deelnemer krijgt twee belegde broodjes mee,” zei de voorzitter. „Naar schatting kan de route in anderhalf á twee uren worden afgelegd en dus behoeven jullie onderweg niet te verhongeren. En mag ik dan ploeg nummer één verzoeken mee te gaan? De anderen blijven hier.”

Drie studenten volgden de voorzitter naar de boten en vijf minuten later zou dan ploeg twee aan de beurt zijn.

„Kom jongens,” zei Gerben en hij trok Hielke en Sietse mee naar een tafeltje in een hoek. „Wij hebben nog een kwartier de tijd en kunnen nu het beste even overleggen hoe wij zullen varen. Ik zal de boot duwen.”

„Duwen?” riep Sietse verbaasd. „Hoe wil je dat doen?”

„Heel eenvoudig,” zei Gerben. „Wij zoeken een boot die de langste riemen heeft. En met zo’n lange riem ga ik duwen, omdat je in die smalle sloten toch bijna niet kunt roeien.”

„Dat is niet gek bedacht, Gerben,” vond Hielke.

„Ja ja,” zei Gerben trots, „wie zijn hersens weet te gebruiken, kan zo’n wedstrijd op zijn sloffen winnen.”

„Hm,” zei Sietse. „En wat heb je verder bedacht?”

„Wel,” vervolgde Gerben, „ik ga dus achter in de boot staan duwen en jullie gaan naast elkaar op de middenbank zitten.

De een heeft de kaart, de ander de zaklantaarn. Samen zullen jullie de weg wel weten te vinden en omdat duwen veel harder gaat dan roeien, winnen wij de eerste prijs.”

„Ik hoor het je zeggen,” dacht Sietse, „maar ik moet het eerst nog zien.”

„In ieder geval kun je op ons rekenen, Gerben,” zei Hielke.

„Wij zullen ons best doen om ervoor te zorgen dat de route goed gevolgd wordt.”

„Dan komt alles in orde,” zei Gerben. „Ik weet dat jullie geen gedachteloze peuteraars zijn. Integendeel, jullie zijn de pienterste knapen die ik ken.”

„En als wij geen prijs winnen? Wat zijn wij dan?” vroeg Sietse.

„Ezelskoppen,” zei Gerben en omdat hij daar zelf zo om moest lachen, lachten Hielke en Sietse maar met hem mee.

HOOFDSTUK VIII

Veldwachter Zwart bederft de wedstrijd

Een kwartier is spoedig voorbij en toen moest ploeg nummer vier zich naar de startplaats begeven.

„Kom jongens,” zei Gerben, „het is zover.”

Ze gingen naar de uitgang.

„Zeg Gerben, wat voor streek ga jij nu weer uithalen?” riepen de studenten hem na.

„Wij hebben geen streken nodig,” riep Gerben. „Al zijn wij dan geen bollebozen zoals jullie, toch winnen wij de prijs. Leg de medailles maar alvast voor ons klaar.”

„Boeoeoe!” joelden de studenten.

„Boeoeoe!” riep Gerben terug.

Hielke en Sietse trokken hem mee naar buiten, waar een van de juryleden hen naar de boten bracht. Hier nam Hielke een zak met zes broodjes in ontvangst, terwijl Gerben en Sietse vlug de boot met de langste roeiriemen uitzochten. De boot werd klaargelegd en Hielke en Sietse gingen op de middenbank zitten. Gerben stond achterin klaar om bij het vertreksein meteen te gaan duwen. Zij moesten nog een

minuut wachten, want op hun deelnemerskaart was half één als vertrektijd genoteerd.

„Hebben jullie een horloge?” vroeg de voorzitter, „dan kunnen jullie het gelijk zetten met de onze.”

„Dat is niet nodig,” zei Gerben, „wij kijken op de torenklok. Die is immers verlicht?”

En dan sloeg de klok half één.

„Starten!” riep de voorzitter en Gerben gaf meteen een ferme duw. Hun wedstrijd was begonnen. Snel ging de boot door de smalle sloot langs de dijk naar de Woudaap. Vandaar ging een bredere sloot rechtuit de polder in. Zoals op de kaart was aangegeven moest deze sloot nu gevolgd worden. Sietse liet het licht van de zaklantaarn langs de kanten glijden om te kijken waar zijsloten waren. Deze zijsloten waren ook allemaal op de kaart aangegeven en telkens als zij er een passeerden zette Hielke er een kruisje bij op de kaart. Zo wisten zij steeds precies waar zij ongeveer waren.

Na vijf maal een kruisje te hebben geplaatst, zei Hielke: „Bij de volgende sloot moet een controle zijn.”

Sietse keek ook op de kaart en zag bij de volgende sloot een vierkantje getekend met het cijfer één erin. „Dat klopt,” zei hij. „Moet jij het ook even zien, Gerben?”

„Wel nee,” zei Gerben, „ik vertrouw volkomen op jullie. Ik

heb werk genoeg met duwen. Het gaat lekker hard, hè?”

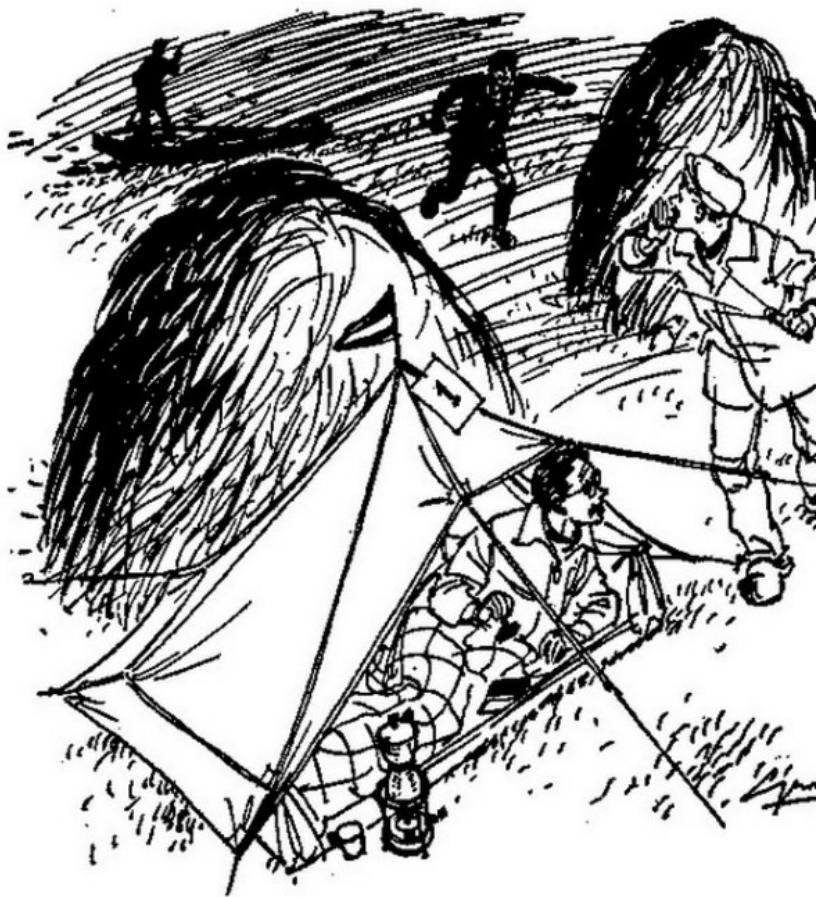
„Te hard,” zei Sietse. „Hier moeten wij stoppen.”

Gerben gaf meteen een zijdelingse duw en de boot voer met een schok tegen de wal. Hielke en Sietse sprongen aan land en keken zoekend om zich heen. Sietse liet de lantaarn over het weiland schijnen, maar van een controlepost viel niets te ontdekken.

„Dat begint al best,” zei Gerben ontstemd. „Hebben jullie niet goed op de kaart gekeken? Op deze manier vallen wij niet in de prijzen.”

„Ik snap het niet,” zei Hielke. „Of de kaart deugt niet!”

Verderop stonden enige hooihoopjes op het land en Sietse ging er voor de zekerheid even kijken. En warempel. Achter een van de hoopjes stond een klein eenpersoons tentje, waarin een student zat.

„Ja Hielke,” riep Sietse. „Hier is het!”
„Schreeuw niet,” zei de student. „Zo maak je er de anderen

ook op attent en tot nu toe is hier nog maar één ploeg geweest. De andere twee konden mij niet vinden. Waar is je kaart?” Hielke kwam er vlug mee aandragen en de student drukte een stempel in het eerste vakje.

„Good luck,” zei hij dan en ging weer languit in zijn tentje liggen. Hielke en Sietse holden naar de boot en Gerben voer vlug weer verder,

Sietse vertelde Gerben dat twee ploegen de controlepost niet hadden kunnen vinden.

„Mooi,” zei Gerben verheugd, „dat betekent dat wij nu al nummer twee zijn.”

Sietse liet de zaklantaarn weer langs de kanten schijnen en Hielke noteerde de zijsloten op de kaart. En dan kwam hen een lichtje tegemoet.

„Er komt een boot terug,” zag Gerben. „Hebben die lui nu alle stempels al verzameld?”

„Dat kan niet,” zei Sietse en hij richtte zijn lantaarn op de naderende roeiboot.

„Wacht even,” zei Hielke. „Was hier een zijslot?”

Sietse richtte de lantaarn op de wal en jawel, daar was een slot, waarvan Hielke weer een aantekening op de kaart maakte.

„Laat jullie niet door andere boten afleiden, jongens,”

waarschuwde Gerben. „Als wij een zijslot vergeten te noteren, raakt alles in de war en kunnen wij wel inpakken.” „Oké kapitein,” zei Sietse.

De boot met drie studenten erin, was nu vlakbij.

„Hé lui,” riep een van hen, „hebben jullie post één al gehad?”

„Natuurlijk!” riep Sietse.

„Waar is die dan?”

„Op het land van Klaas de Vries,” zei Gerben.

„Jij valt ons bar tegen, Gerben,” riepen de studenten. „Wij liggen toch al een heel stuk achter, waarom help je ons niet even?”

„En ik help jullie toch al?” riep Gerben. „Post één is op het land van Klaas de Vries, bijgenaamd Klaas Aai.”

„En jij bent een vervelende oude kraai,” rijmden de studenten.

Lachend duwde Gerben zijn boot langs hen. „En toch heb ik hen goed de weg gewezen,” zei hij tegen de jongens, „want die post ligt echt waar op het land van Klaas Aai.”

„Daar is weer een sloot, Hielke,” waarschuwde Sietse.

Hielke zette een kruisje en vroeg dan aan Gerben: „Waarom noemen ze De Vries, Klaas Aai?”

„Omdat hij de koeien voor het melken over hun koppen aait

en ze heel vriendelijk toespreekt,” zei Gerben. „Hij beweert dat zij dan meer melk geven. Of het waar is, weet ik niet, maar het is een feit dat hij de hoogste melkpremie ontvangt.”

„Vertel nu geen onzin,” zei Sietse ontstemd, „dat leidt maar af. Daar is weer een sloot, Hielke. Zit niet zo stom te grinniken, maar zet een kruisje.”

„Blijf jij asjeblieft een beetje kalm,” zei Hielke. „Wij doen toch zeker voor ons plezier mee?”

„Sietse heeft gelijk,” vond Gerben, „als wij de prijs willen winnen, moeten wij de volle aandacht bij de wedstrijd houden, want de studenten zijn ook niet achterlijk. Zij zullen ook hun best doen.”

„Opgelet dan,” zei Hielke, „bij het volgende weiland is post twee.”

Gerben gaf nog een paar duwen en de boot legde aan. Achter een grote hooihoop, vlak aan de slootkant, stond weer een tentje. Hier kreeg Hielke stempel nummer twee op de kaart gedrukt en voort gingen zij weer. Na een aantal zijsloten bleek post drie aan de overkant van hun vaarwater te liggen en post vier zat even verder achter een hek verscholen. Post vijf was lastiger te vinden, want die zat in een bootje verscholen tussen het riet. Zoals gewoonlijk zochten Hielke en Sietse deze post op het weiland en pas toen zij onverrichter zake naar Gerben

terugkeerden, zagen zij het bootje van de student achter het riet liggen.

„Dat duurde lang, jongens,” zei Gerben, „maar gauw weer verder.”

Volgens de kaart moesten zij weldra een zijslot ingaan.

„Dat vertrouw ik niet,” zei Gerben. „Volgens mij ligt er een dam in deze sloot en moeten wij toch terug.”

„Je hebt gelijk,” zag Sietse, „want daar komt een boot!”

„Wij zullen even wachten,” besloot Gerben.

De studenten, die alle moeite deden om zo snel mogelijk te varen, kwamen slechts langzaam nader.

„Welke ploeg zijn jullie?” vroeg Gerben.

„Nummer één.”

„Hoe kan dat nou?” riep Sietse, „wij zijn vier en wij hebben tot nu toe maar één ploeg gezien.”

„Dat was nummer drie,” vertelden de studenten. „Nummer twee zat ons op de hielen en is hier rechthout gegaan. Zij zijn dus al verder de polder in.”

„Moeten wij hier wel invaren?” vroeg Gerben.

„Dat mag je zelf weten, Gerben,” zei een van de studenten.

„Onderzoek alle dingen en behoud het goede.”

„Daar worden wij ook niet veel wijzer van,” mopperde Gerben, terwijl de studenten verder gingen. „Maar één ding is

wel zeker: als wij hier invaren, moeten wij net als zij terug. Ik denk dat het bedriegerij is en dat wij deze sloot rustig voorbij kunnen gaan.”

„Maar wacht eens,” zei Hielke, die vol aandacht op de kaart zat te turen, „hier klopt iets niet. Kijk, bij de volgende post staat zeven. Wij hebben het laatst post vijf gehad. Waar is dan post zes?”

Met z’n drieën bekeken ze de kaart nog eens aandachtig tot Sietse riep: „Ik heb het. Als wij deze sloot invaren, komen wij bij de dam en daar is dan post zes. Dat hebben zij met opzet niet op de kaart aangegeven, want wie de route goed volgt, kan die post niet missen.”

„Dat zal het zijn,” zei Gerben. „Allee, daar gaan we dan.” Snel begon hij de boot door de smalle sloot voort te duwen. De dam werd spoedig bereikt en daar stond weer een tentje. De student, die hun hier het stempel zes gaf, vroeg hoe laat zij vertrokken waren.

„Half één precies,” zei Hielke.

De student keek op zijn horloge en zei dan: „Jullie zijn op het ogenblik de eersten. Ploeg één is jullie vijf minuten voor en dat behoort een kwartier te zijn. Jullie hebben al tien minuten ingehaald.”

„Dat gaat goed,” vond Sietse blij en vlug werd dit nieuws aan

Gerben verteld, die nu nog harder probeerde te duwen.

„Maar ploeg twee is nog verder vooruit,” zei Hielke, „dat wist die student niet, omdat zij dit slootje voorbij zijn gevaren.”

„Die lui varen lukraak,” zei Gerben, „maar zij hebben de stempels één en zes niet op hun kaart en kunnen daardoor nooit de prijs winnen.”

Zij kwamen weer terug in de brede sloot en bereikten dan het weiland met post zeven. Het tentje stond duidelijk zichtbaar in het lange gras.

„Hoever is nummer één ons voor?” vroeg Sietse aan de student.

„Ongeveer drie minuten,” was het antwoord.

„Dan vlug verder, Gerben,” zei Hielke. „Wij halen nummer één nog steeds in.”

Gerben ging nog sneller varen. Bij post acht was de achterstand nog maar een minuut en bij post negen hadden zij nummer één ingehaald.

„Hebben jullie een motor?” vroegen de studenten. „Jullie varen verdacht snel.”

„Dat is een kwestie van spierballen,” zei Gerben glunderend.

„Jullie hebben geen kracht.”

„Vergis je niet, onze roeier is een kampioen. Misschien vaart jullie boot lichter?”

„Het ligt niet aan de boot,” zei Gerben, „maar aan de manier van varen. Wij roeien niet, wij duwen, dat gaat sneller.”

„Bedankt voor de tip, Gerben.

De studenten gingen nu ook duwen, maar dat is een kunst op zichzelf, want het valt niet mee om de boot dan recht in de sloot te houden. De studenten voeren dan ook zigzag.

Gerben daarentegen hield zijn boot keurig recht in het midden van het vaarwater en spoedig lagen zij zo ver voor, dat zij de anderen uit het oog verloren.

„Jij vaart geweldig, Gerben,” zei Hielke, „nog een stempel en wij kunnen teruggaan.”

Zij voeren een bocht om en kwamen daar een andere boot tegen. Het was ploeg twee, die al op de terugweg was, maar die niet alle stempels op haar kaart had.

„Ga maar niet verder, Gerben!” riepen zij. „Post tien bestaat niet, dat is een bedriegerijtje!”

„Dat ken ik,” meende Gerben, „jullie hebben post één en zes ook niet gevonden, maar wij wel.”

„Die zoeken wij op de terugweg even op,” zeiden de studenten. En zingend, alsof zij al zeker van de overwinning waren, roeiden zij in de richting van de Mariahoeve.

„Verroest,” zei Gerben, „die lui zijn goed uitgekookt. Op de terugweg zien zij de volgende ploegen naar de verschillende

posten gaan en zo vinden zij heel gemakkelijk de posten waarvan zij nog geen stempel hebben.”

„Maar post tien hebben zij nog niet gehad,” bedacht Hielke.

„Dat zeggen ze,” zei Gerben, „maar als zij die post wel gevonden hebben, kunnen zij best de prijs winnen.”

„Maar wij kunnen zo dadelijk lijnrecht terugvaren,” zei Sietse, „en zij moeten nog naar twee posten zoeken. En wij varen sneller bovendien. Dus, Gerben, doorzetten!”

„Zo is het,” vond Gerben, „gang is alles!”

En hij duwde weer uit alle macht.

„Nog drie weilanden,” zei Hielke, „en we zijn er.”

Doch dan werd er plotseling van de wal een felle lichtbundel op hen gericht en klonk de stem van veldwachter Zwart, die riep: „Halt, politie! Ha, Gerben, je komt als geroepen. Ik heb hulp nodig. Er zijn veedieven in de polder.”

„Ik schrik me een geitekool,” bibberde Gerben, „maar ik heb geen tijd, wij zitten midden in een wedstrijd.”

„Daar kan ik niet op wachten,” zei Zwart bars, „ik gelast je om te helpen.”

Gerben legde aan en Zwart kwam aan boord. „Varen,” zei hij bevelend,

Mopperend duwde Gerben de boot verder. Hielke en Sietse noteerden, ondanks het optreden van de veldwachter, toch de

zijsloten op de kaart en tot hun vreugde liet Zwart bij het weiland aanleggen waar ook post tien zich moest bevinden. Zwart tuurde over het veld.

„Hm,” zei Gerben, „ik zie geen kip.”

„Ja, daarginds loopt iemand,” fluisterde Sietse.

„Waar?” vroeg Zwart. „O ja, ik zie hem, dat is een van de drie.”

„Zijn er drie?” vroeg Gerben, „maar wij zijn maar met z’n tweeën!”

„Wij helpen toch ook?” zei Sietse.

„Wij gaan die kerel prakken door hem in te sluiten,” legde Zwart uit, „Gerben gaat links, de jongens rechts en ik recht op hem af. We moeten gebukt en geruisloos lopen.”

„Maar,” zei de bange Gerben, „waar zijn die andere twee dan?”

„Ik zie ze op het ogenblik niet,” bekende Zwart, „maar als wij er één pakken is dat wel voldoende. Hij zal de namen van de anderen wel moeten noemen. En nu erop af.”

Gerben aarzelde nog, maar dan zei Sietse: „Diezelfde lui hebben misschien ook de kippen gestolen.”

Die opmerking had op Gerben de uitwerking als een elektrische vonk in een lading kruut.

„Als dat waar is...” zei hij woest en dan begon hij ijverig mee te

werken aan het besluipen van de onbekende, die gedurig heen en weer liep.

Hielke en Sietse trokken zo snel mogelijk op hem af, maar de man ging nu naar de kant vanwaar Gerben naderde. Dat vond Gerben niks plezierig en hij bleef staan. Maar de man kwam nu zo dicht bij Gerben, dat onze vriend moest kiezen tussen teruggaan of plotseling omhoog te springen en de dief proberen te grijpen. Gerben keek vlug om zich heen en toen hij het uniform van Zwart in zijn nabijheid meende te zien, gaf hem dat moed en plotseling sprong hij op en riep luid: „Haaa, schurk, nu ben je er bij!”

De man schrok geweldig en ging er meteen vandoor. Hij rende nu in de richting van Hielke en Sietse, die in gehurkte houding zaten te wachten.

„Wat doen we?” vroeg Hielke haastig.

„Gewoon,” zei Sietse, „judo!”

En daar was de dief. Sietse sprong op, greep de man bij een arm en liet zich vallen, zodat de dief over hem heen tuimelde. Hij plofte languit in het gras en bleef versuft liggen.

Daar kwamen Gerben en Zwart al aanhollen.

Tot hun verbazing ontdekten zij bij het licht van Zwarts lantaarn, dat het Sjoerd, de postbode, was, die zo vakkundig door Sietse gevloerd werd. Sjoerd wreef zich pijnlijk over zijn

mond. Hij had het gevoel alsof al zijn tanden en kiezen loszaten.

„Daar hebben wij mijnheer Bonnema,” zei Zwart. „Wat deed jij hier, vriend? Jij wilt mij toch niet vertellen dat jij een telegram moest bezorgen, hè? Toch had je veel haast. Waarom? Vertel op, en een beetje gauw!”

„Nee maar!” riep Sjoerd en het klonk alsof hij zijn mond vol met eten had, „wat denkt u wel? Ik zit hier te vissen en toen zag ik mannen bij de schapen. Ik dacht, daar moet ik meer van weten, maar toen kwamen jullie mij de schrik op het lijf jagen. En nu is, geloof ik, mijn hele gebit gekraakt.”

„Laat eens kijken?” vroeg Gerben en bij het licht van de lantaarn keek Gerben in Sjoerds mond.

„Nee maar,” zei Gerben, „noem jij dat een gebit? Het lijkt meer op een fietsenrek.”

De jongens proestten het uit van het lachen, maar Sjoerd werd reuze kwaad.

„Stil,” zei Zwart bars, „Sjoerd heeft gelijk, daar gaan de dieven. Kom mee!”

Allen volgden Zwart naar het naast gelegen weiland, waar in de verte twee personen er vlug vandoor gingen.

„Naar links!” riep Gerben. „Ze gaan naar de weg. Wij kunnen hen de pas afsnijden.”

De jongens gingen met Gerben mee, terwijl Zwart en Sjoerd rechtstreeks achter de dieven bleven aanhollen.

Het werd een wilde jacht door de weilanden, waarbij het in hun slaap gewekte vee woest begon mee te draven.

Gerben en de jongens kwamen tussen een kudde koeien terecht, die wild met hun staarten zwiepten en de hoorns dreigend op de vrienden richtten. Door luid te schreeuwen wist Gerben de dieren op een afstand te houden, totdat ze in een weiland kwamen waar geen vee liep.

Hier bleven ze even staan om te kijken waar de dieven gebleven waren. Maar dan hoorden zij Zwart roepen: „Sta, of ik schiet!”

„We moeten naar rechts!” riep Sietse.

Direct daarop klonk het geronk van een automotor en flitste er een grote lichtbundel over de polderweg.

„Daar gaan ze!” riep Gerben, „die bandieten hebben een auto!”

Zwart en Sjoerd stonden nu ook op de weg de auto na te kijken. Gerben en de jongens voegden zich bij hen.

„Dat was mis,” meende Zwart spijtig.

„Hm,” zei Gerben, „geen wonder. U heeft het weer helemaal verkeerd aangepakt.”

„Wat? Weet jij het weer beter?” riep Zwart verontwaardigd.

„In ieder geval zou ik het niet zoals u gedaan hebben,” hield Gerben vol. „Wat deed u daarginds in het weiland? U had hier op de weg moeten zijn. U had bij de auto moeten wachten tot de dieven terugkwamen met een schaap. U had

de banden moeten laten leeglopen in plaats van ons uit de wedstrijd te halen. Want doordat u alles fout deed, verspelen wij de eerste prijs.”

„Ik wil mij niet kwaad maken,” zei Zwart zo luid en dreigend dat het verre van vrolijk klonk, „Ik wil er rekening mee houden dat jij teleurgesteld bent, maar je moet weten dat ik helemaal niet op de polderweg ben geweest, want ik kwam van de andere kant. Zodra ik de schapen onrustig heen en weer zag hollen, nam ik de kortste weg door de weilanden. Tevens werd ik misleid door jullie boot, want ik veronderstelde dat de dieven er met een boot op uit waren getrokken. Maar wij weten nu dat de heren met een auto uit roven gaan en een volgend keer zullen zij niet weer zo gemakkelijk kunnen ontsnappen.”

„Ik moet het nog maar zien,” zei Gerben. „Volgens mij bent u...”

„Wat ben ik?” riep Zwart nu heel kwaad.

„Stippeltje, stippeltje,” zei Gerben, „vul dat zelf maar in. Kom jongens, wij gaan onze boot opzoeken.”

„Verdwijs maar zo gauw je kunt,” riep Zwart, „anders noteer ik je naam.”

„Leuk hè?” zei Gerben tegen de jongens, toen zij weer door de weilanden liepen. „Een aardige man hè, die Zwart. In

plaats van ons te bedanken voor de hulp, kon ik een proces-verbaal krijgen. Want je mag hem nooit de waarheid onder de neus wrijven. Maar een speurneus heeft hij niet en die zal hij ook nooit krijgen.”

„Dat klopt,” zei Sietse.

„Dus jij vindt Zwart ook waardeloos?” vroeg Gerben.

„Ik ben het met je eens dat hij nooit een speurneus zal krijgen,” zei Sietse lachend, „want mijnheer Zwart is immers geen hond?”

„Hou jij je zuster voor de mal,” zei Gerben ontstemd.

„Die heb ik niet,” zei Sietse.

„Maken jullie nu geen ruzie,” suste Hielke. „want wij moeten zo vlug mogelijk onze boot vinden.”

„Dat heeft geen haast meer,” zei Gerben. „Wij zijn nu toch al veel te laat. En dat allemaal door die domme Zwart.”

Hevig mopperend liep Gerben naast zijn helpers. Alle moeite om de eerste prijs te winnen was voor niets gedaan. Je moet maar pech hebben!

HOOFDSTUK IX

Gerben heeft geluk

Ons drietal had geruime tijd gelopen toen Hielke bleef staan.

„Ik geloof dat wij verkeerd gaan,” dacht hij.

„Wel nee,” zei Sietse, „wij moeten gewoon rechttuit.”

„Wacht eens,” zag Gerben, „daarginds zijn de koeien. Ja, dan lopen wij wel verkeerd. Wij moeten in het weiland hiernaast zijn.”

Een moment stonden zij om zich heen te turen, maar door de duisternis viel het niet mee om je goed te oriënteren.

„We zijn verdwaald,” dacht Hielke.

„Onzin,” meende Gerben. „Kom maar mee, ik zal jullie bewijzen dat ik wel een goede speurneus heb.” En hij liep naar een sloot waar zij overheen sprongen.

„Ik krijg honger,” ontdekte Sietse. „Waar is het brood?”

„In de boot,” zei Hielke.

„Ook dat nog,” mopperde Gerben.

De torenklok galmde één slag over de polder.

„Dat zal wel half twee zijn,” zei Hielke.

„Was het maar waar,” zei Gerben en hij tuurde naar de

verlichte wijzerplaat, die hoog boven het dorp als een krans van kleine sterretjes in de donkerte straalde. „Volgens mij is het half drie.”

„Je hebt gelijk,” zei Sietse. „Oei, wat is het al laat. De andere boten zijn nu wel allemaal terug op de Mariahoeve.”

„Natuurlijk,” zei Gerben. „Wat zullen de heren ons uitlachen. Maar ik weet wat: bij de Woudaap ga ik aan wal en jullie brengen de boot terug. Jullie vertellen dan dat ik ziek ben geworden, dan valt er niets te lachen.”

„Je zult toch wel wijzer wezen?” riep Hielke. „Als jij dat doet, vertellen wij alles en sta jij er gekleurd op.”

„Met jullie is nooit iets te beginnen,” mopperde Gerben.

„Maar ik ben echt niet helemaal lekker.”

„Smoesjes,” vond Sietse, „samen uit, samen thuis, en anders doen wij nooit weer met je mee, als je dat maar weet.”

„Ik zeg niks meer,” zei Gerben, „maar als ik alles vooruit had geweten, was ik er nooit aan begonnen.”

Ze klommen over een hek en waren dan in het weiland met de schapen.

„Ha,” zei Hielke, „nu weet ik het weer. Achter dit weiland komt het land, waaraan onze boot ligt.”

„Dat klopt,” zei Sietse, „en daar is post nummer tien. Maar ik heb nergens een tentje gezien.”

„Daar hebben wij ook niet naar gezocht,” zei Hielke.

„Hierheen,” wees Gerben en zij sprongen over een smalle sloot. „Nu hoop ik maar dat niemand onze boot heeft meegenomen, want dan moeten wij alles nog lopen ook.”

„De anderen zullen wel wijzer wezen om onze boot mee te nemen,” zei Sietse, „daarvoor hadden zij natuurlijk allemaal veel te veel haast.”

„Hm,” bromde Gerben en verder bleef hij hardnekkig zwijgen. Zijn stemming was ver beneden het nulpunt.

Nog ongeveer vijftig meter waren zij van de aanlegplaats van hun boot af, toen Hielke vast vooruit ging hollen. Maar ver kwam hij niet, doordat hij plotseling struikelde.

„Hé lomperd, kijk je een beetje uit?” riep iemand verontwaardigd, „je maakt mijn hele tent stuk.”

Naast de verbaasde Hielke kroop een student te voorschijn. Waar kwam die zo plotseling vandaan?

Sietse kwam vlug met de zaklantaarn en daarmee werd het raadsel vlug opgelost. De student had zijn tentje met een flinke laag gras bedekt, waardoor het in de duisternis onvindbaar was geworden. Volgens de student had dan ook geen van de deelnemers een stempel bij hem gehaald.

„Verroest,” zei Hielke, „dan kunnen wij dus de prijs nog winnen?” En hij gaf vlug de kaart, waarop nu ook het tiende

stempel werd gedrukt.

„Ja,” zei de student, „ik zie dat jullie alle stempels hebben, dus zullen jullie de prijs winnen. En dat nog wel op het nippertje, want over een paar minuten wordt de post opgeheven. Horen jullie die motorboot naderen? Die komt mij halen en daarna kan dus niemand meer een stempel krijgen.”

„Nee maar,” riep Gerben zo blij als een kind, „dat is... dat zal... wij komen...”

„Wat wil je nu eigenlijk zeggen?” vroeg Sietse nuchter.

„Ik weet het niet meer,” zei Gerben uitbundig, „ik struikelde met m'n nek over mijn tong. Kom, grote vrienden, wij gaan de prijs halen.”

En als een kwajongen holde Gerben naar de boot die nog op dezelfde plaats bleek te liggen. Hielke en Sietse gingen vlug op de middenbank zitten en Gerben begon weer zo krachtig mogelijk te duwen.

„Citroen, citroen, en onze ploeg is kampioen!” zong Gerben luidkeels, maar omdat het zo afschuwelijk vals klonk, gaf Hielke hem gauw een boterham. In een paar happen had Gerben deze naar binnen gewerkt.

„Heb je nog meer, Hielke?” vroeg hij.

„Ik dacht dat je niet al te lekker was,” plaagde Sietse.

„Maar ik ben de motor,” zei Gerben, „en dus moet ik brandstof hebben.”

Hielke gaf hem nog twee broodjes.

„Ho, dat klopt niet,” vond Gerben, „er zijn er voor ieder maar twee, dus kan ik er geen drie krijgen.”

„Maar ik heb geen honger,” zei Hielke.

„En van mij mag je er ook een,” beloofde Sietse.

„Jullie moet het zelf maar weten,” zei Gerben, „maar ik eet door. Al zou ik er ook van ploffen.”

En in een ommezien liet hij de boterhammen verdwijnen.

Zijn gebit was kennelijk beter dan dat van Sjoerd,

„Ik kan nog niet zien dat wij nu 'harder gaan,” zei Sietse.

„Wat?” vroeg Gerben. „Waarom nog harder?”

„Nou, je hebt toch extra brandstof gehad?” zei Sietse.

„Maak het nou een beetje?” riep Gerben. „Het zweet loopt bij mijn rug omhoog. De blaren zitten in mijn handen van het duwen.”

„Stuur wat meer naar rechts, Gerben,” zei Hielke, „direct komt de motorboot om de hoek.”

Sietse liet als waarschuwing het licht van de lantaarn naar voren schijnen en precies in de bocht ontmoetten zij de motorboot.

„Ha,” riepen de studenten, „daar hebben we Gerben pas.

Waren jullie verdwaald? Of kunnen jullie niet op de kaart kijken?” „Jullie mogen wel wat meer respect voor de eerste prijswinnaars hebben,” riep Gerben.

Een daverend gelach was het antwoord.

„Jullie krijgen alleen een prijsje voor de laatst binnenkomenden!” riep een van de heren en dan verdween de motorboot om de hoek.

„Horen jullie dat?” zei Hielke. „Wij krijgen twee prijzen. De hoogste en de laagste.”

„Is het niet geweldig?” riep Gerben. „Nu komen wij vast en zeker in de krant. Maar dat hebben wij ook dubbel en dwars verdiend. Ik ben op het kookpunt door de warmte.”

„Trek die zware jas dan ook uit,” zei Sietse.

„Verroest,” zei Gerben, „heb ik die nog aan? Nou meende ik toch beslist dat ik hem al uitgetrokken had.”

„Jij bent helemaal hoteldebotel,” zei Hielke lachend, terwijl hij de jas van Gerben aannam.

„Pas op,” zei Sietse, „er valt een pakje uit.”

Hij raapte het op en riep: „Nee maar, dat is brood. En die schrok heeft onze boterhammen ook nog opgegeten.”

„Nee jongens, eerlijk niet,” protesteerde Gerben. „Ik was het helemaal vergeten. Eten jullie dat brood maar op.”

„Wel nee,” zei Hielke, „ik heb geen1 trek.”

„Ik ook niet,” zei Sietse.

„Geef dan maar hier,” vond Gerben, „het is niet omdat ik van de graat val, maar het zou zonde zijn om het te laten verschimmelen.”

Tot grote pret van de jongens werkte Gerben in een ommezien nog vier boterhammen naar binnen.

„Dat zal Sjoerd je niet nadoen,” zei Sietse lachend.

„Sjoerd met zijn anderhalve kies kan nog geen aardbei door midden bijten,” zei Gerben minachtend. „Als ik zo’n gebit had, kocht ik rammelaars.”

„Rammelaars?” vroegen de jongens verbaasd.

„Ik bedoel een vals gebit,” verduidelijkte Gerben, „dat is wel niet je ware, maar je kunt je ermee behelpen en het staat veel netter. Ik noem het rammelaars, omdat die gebitten nooit erg vast in je mond zitten. De bakker heeft er ook een en als hij naast mij op de brandweerauto zit, rammelt het zo in je mond dat hij net een klepperende ooievaar is.”

Dat vonden Hielke en Sietse vermakelijk en zij lachten luid.

„Tjonge tjonge,” lachte Gerben met hen mee, „wat hebben we een schik, hè? Ja ja, wij winnen twee prijzen. En dat is een geweldige prestatie. Wat zullen die geleerde bollen op hun neus kijken. Geloof maar dat zij het niks lekker vinden!”

Maar dat bleek niet waar te zijn.

Want nauwelijks kwam Gerben met zijn twee matrozen de zaal van de Mariahoeve binnen of er ging een luid gejuich op, toen bleek dat alleen hun kaart alle stempels bezat. De studenten namen onze eerste-prijswinnaars op de schouders en droegen hen de zaal rond.

Daarna ging de voorzitter de prijzen uitreiken. Gerben, Hielke en Sietse kregen ieder een mooie medaille en hun namen zouden in de wisselbeker worden gegrift. Deze fraaie beker kreeg dan een ereplaats in de zaal en het volgende jaar zouden de namen van de winnaars er wederom in worden gegrift.

„Schrijf hem meteen maar vol met onze namen,” raadde Gerben aan, „want wij winnen toch ieder jaar de prijs.”

„Dat zal nog moeten blijken, Gerben,” zei de voorzitter, „maar vertel eens hoe jullie post tien wel konden vinden en de anderen niet.”

„Och,” zei Gerben, „dat is een kwestie van schranderheid.”

„Boeoe!” riepen de studenten. „Waarom hadden jullie dan zo lang werk? Of werken jullie hersenen zo traag?”

„Dat komt omdat wij veldwachter Zwart moesten helpen om veedieven te achtervolgen,” zei Gerben.

Maar niemand geloofde hem.

„Nee heren,” verklaarde nu de student, die in het tentje op

post tien had gezeten, „het is inderdaad waar. Gerben en de jongens hebben de veldwachter moeten helpen. Ik heb alles gezien, maar ik mocht niet te voorschijn komen, omdat ik dan mijn schuilplaats zou verraden.”

„Dan is jullie prestatie dubbel zo groot geweest, Gerben,” zei de voorzitter. „En is het mij een eer jullie tevens de prijs te mogen overhandigen voor de laatst binnengekomen ploeg!” Die prijs was een grote taart, welke Gerben meteen begon aan te snijden. Hij presenteerde aan ieder die er trek in had een stuk en dat Hielke en Sietse ervan smulden valt wel te begrijpen.

Het ging erg gezellig toe in de Mariahoeve. Er werd muziek gemaakt en gezongen, er werden toespraken gehouden, en een van de heren deed een komiek verhaal van wat hij in de polder beleefd had. Maar toen hij beweerde dat een koe hem gevraagd had of hij Gerben ook, had gezien, sprong Gerben op en riep: „Dat klopt, het is al over vijven. Heren, het spijt me geweldig, maar ik moet gaan melken. Wel bedankt voor de royale ontvangst en ik zal graag aan een volgende wedstrijd meedoen.”

„Bravo! Leve Gerben en de Klinkhamertjes!”

Onder luid gejuich van de studenten verlieten Gerben en de jongens de Mariahoeve. Bij de boerderij van Jellema nam

Gerben afscheid van Hielke en Sietse. „Jullie hebben mij geweldig geholpen,” zei hij. „Er is geen foutje gemaakt. En nu hoop ik maar dat de studenten niet vergeten het in de krant te zetten. Tot ziens, grote vrienden!” En vlug verdween hij in de boerderij, waar Jellema al op hem wachtte.

„Die Gerben toch,” zei Hielke lachend, „de medaille die hij gekregen heeft vindt hij niet zo belangrijk als een foto van hem in de krant.”

„Hij denkt zeker dat hij een filmster is,” zei Sietse, „die gedresseerde baviaan.”

Daar moest Hielke zo om lachen, dat de kippen bij de Woudaap luid begonnen te kakelen.

Meteen kwam Dijkstra uit de molen en keek de jongens wantrouwend aan.

„Wat moeten jullie hier zo vroeg op het pad?” vroeg hij.

„Goedemorgen, Dijkstra,” zei Hielke vriendelijk, „wij zijn op weg naar huis. Wij hebben de eerste prijs gewonnen.” Daarbij toonde hij de medaille.

„Ik noem het gekkenwerk,” zei Dijkstra. „Waarom wordt zo’n wedstrijd niet overdag gehouden? De nacht is er om te slapen.” De jongens liepen maar gauw verder. Met Dijkstra viel niet te praten, die had zeker last van ochtendziekte.

„Dijkstra moet nodig zeggen dat de nacht er is om te slapen,”

zei Sietse. „Ik verdenk hem ervan dat hij zelf de hele nacht opblijft om over zijn mooie kippen te waken.”

„En hij heeft nog gelijk ook,"zei Hielke, „want er waren immers dieven in de polder? Wat denk jij, zou het een bende zijn die geregeld terugkomt?”

„Het lijkt er veel op,” zei Sietse. „Eerst haalden zij een koe uit een weiland, toen werd een boot vermist en daarna vijf kippen gestolen. En nu vannacht hadden ze het op de schapen gemunt. Het wordt hoe langer hoe gekker. Ik wou dat ik wist wie die dieven zijn,”

Dat zou Zwart ook heel graag willen weten, maar voorlopig bleef het voor iedereen een raadsel!

HOOFDSTUK X

De jongens helpen Spoelstra

Het was half zes toen Hielke en Sietse thuiskwamen. Sietse bonsde luid op de achterdeur, waarop Klinkhamer hen binnenliet.

„Een beetje kalm, asjeblijft,” zei Klinkhamer, „de deur behoeft niet gerammeid te worden.”

„Vader,” zei Hielke, „wij hebben de eerste prijs gewonnen. Kijk, hier is de medaille.”

„Geweldig,” zei Klinkhamer. „En ging het zoals het behoorde? Of hebben jullie weer een truc bedacht?”

„Natuurlijk niet,” zei Sietse. „Als wij de prijs niet eerlijk hadden verdiend, hadden wij de medaille niet aangenomen.” Moeder kwam ook beneden en bewonderde de medailles.

„Ze zijn reuze mooi, jongens,” zei ze. „Ik zal ze voor jullie bewaren, maar eerst ga ik voor boterhammen zorgen!”

„Doet u geen moeite, moeder,” zei Hielke, „wij hebben al genoeg gegeten. Want wij kregen ook een taart, zo groot als een wagenwiel en er waren gebakjes en broodjes en vis en worst en limonade en koffie met room en nog veel meer.”

„Dat was dus geen malligheid,” zei Klinkhamer.

„Die taart kregen wij omdat wij het laatst terugkwamen,” legde Sietse uit.

„Dat snap ik niet,” zei Klinkhamer. „Jullie kwamen het laatst terug en kregen toch de eerste prijs? Dat klopt niet. En omdat ik jullie streken ken, ben ik verdraaid nieuwsgierig hoe dat mogelijk was.” „Heel eenvoudig, vader,” verklaarde Hielke, „we waren de enigen die tien stempels op de kaart hadden.” En dan vertelden zij wat er allemaal was voorgevallen.

„Waren er dan alweer dieven hier?” riep Klinkhamer uit.

„Maar dat wordt een drama. Als dat zo door blijft gaan, zullen wij Zwart moeten helpen om ’s nachts het dorp te bewaken.”

„Ik wil wel helpen,” zei Sietse geeuwend.

Hielke begon ook te geeuwen, want dat werkt soms aanstekelijk.

„Jullie rollen om van de slaap,” zag moeder. „Ga maar gauw naar bed.”

„En de nacht is al voorbij,” sputterde Sietse tegen.

„Iemand die te weinig slaap heeft gehad, kan een ongeluk krijgen, Sietse,” zei Klinkhamer. „Jij zou bijvoorbeeld overboord kunnen vallen.”

„Laten we maar een paar uurtjes naar bed gaan, Sietse,” zei Hielke, „het is immers pas half zes?”

„Vooruit dan maar,” stemde Sietse toe en zij gingen naar boven, waar moeder de gordijnen van hun kamertje zorgvuldig dichttrok, zodat het er goed donker was. Tien minuten later sliepen de jongens al zo vast dat geen lawaai hun rust kon verstoren.

Toen Cor en Louw kwamen vragen waar hun vrienden bleven, stuurde Klinkhamer hen weg met de raad om 's middags even te komen horen of Hielke en Sietse al wakker waren.

„Maar,” zei hij, „ik vrees dat zij wel in bed zullen blijven, want zij zijn de hele nacht in actie geweest.”

Inderdaad bleven Hielke en Sietse die middag doorslapen.

„Laat ze maar rustig liggen,” zei Klinkhamer tegen zijn vrouw, „het doet hen goed. En zij zijn dan ook niet lastig.”

Het is een bekend verschijnsel, dat iemand rustig bij veel lawaai kan blijven slapen, maar dat hij wakker wordt zodra dat lawaai ophoudt!

Zo verging het ook Hielke en Sietse. Want toen vader die middag om zes uur zijn gereedschap neerlegde en de motor van de boormachine stopte, was het die plotselinge stilte welke de jongens wakker maakte.

„Hoe laat is het?” vroeg Hielke nog soezerig.

„'k Weet niet,” zei Sietse, „ik zal even kijken.”

Hij stond op, schoof het gordijn een weinig open en keek naar buiten.

„Het is nog vroeg,” dacht hij, „Spoelstra vaart juist voorbij naar de fabriek.” Spoelstra was de melkvaarder, die met een praam vol bussen naar de boterfabriek ging.

„Dan is het pas half zeven,” zei Hielke. „Wij kunnen dus nog best een uurtje slapen.”

Dat vond Sietse ook. Hij sloot het gordijn en kroop weer onder de wol om spoedig opnieuw in slaap te vallen. Maar als zij hadden geweten dat het die dag al de tweede keer was dat Spoelstra naar de fabriek ging, waren zij zeker meteen opgestaan.

Zij werden pas opnieuw wakker, toen de torenklok middernacht sloeg.

„Verroest,” riep Sietse, „het is al twaalf uur. Kom jô, we verslapen de hele dag!” Hij sprong uit bed, rukte de gordijnen open en staarde dan verbluft naar buiten waar de duisternis van de nacht er geen twijfel over liet bestaan dat het lang geen dag meer was.

„Wat is het donker,” zei Sietse. „Of komt er onweer?” Moeder had hen gehoord en riep uit de andere slaapkamer.

„Zijn jullie wakker? Hebben jullie nog trek?”

„Nou en of,” riep Hielke. „Hoe laat is het, moeder?”

„Middernacht. Jullie hebben de hele dag geslapen. Ga maar haar beneden, dan krijgen jullie een boterham.”

„De 'hele dag geslapen?” zei Sietse en hij kon het nauwelijks geloven.

„Dat is jouw schuld,” vond Hielke, „jij beweerde dat Spoelstra pas naar de fabriek ging. Maar toen was het al avond, sufferd.”

„Het geeft niet,” zei Sietse, „dan staan wij morgen heel vroeg op om te gaan vissen.”

„Maar nu ga ik eten,” kondigde Hielke aan en zij gingen naar beneden waar moeder een pan met vlees op het vuur had gezet. Brood met warm vlees smaakt heerlijk en de jongens aten dan ook of ze uitgehongerd waren.

„Als jullie zo doorgaan, heb ik morgen geen brood voor vader,” zei moeder.

„Maar wij hebben drie keer niet gegeten,” bedacht Sietse.

„Wel moeder,” zei Hielke. „Wij gaan ermee stoppen. Het smaakte heerlijk. U wordt wel bedankt.”

En opnieuw kroop ons tweetal onder de wol, om de volgende dag al om half vijf op te staan. Toen zij de trap af gingen, riep Klinkhamer: „Wat hebben jullie nu weer? Het is nog geen vijf uur.”

„Wij gaan vissen!” riep Sietse. „Wij zijn uitgeslapen.”

„Dat geloof ik graag,” zei Klinkhamer, „en denk erom: geen

gekke grapjes, hè?”

„’t Komt in orde, vader!” riep Hielke en dan gingen de jongens vlug naar het boothuis. De hengels werden mee aan boord genomen en de motor gestart. Zo voeren zij het rustige meer op. De Kameleon was de enige boot die met ronkende motor de stilte verbrak. Sietse stuurde naar de polderbrug, want daar wilden zij gaan vissen. Er was geregeld een stroming uit de poldervaart naar het meer en omdat de vissen daarin liever zwemmen dan in stilstaand water, wilden de jongens daar hun geluk beproeven. Omdat het lawaai van de motor de vis verjaagt, zette Sietse deze vroegtijdig stop. De Kameleon gleed geruisloos naar de wal. Het vissen kon beginnen.

„Ik maak het snoer lang,” zei Sietse, „dan vang ik misschien een paling.” Dat vond Hielke een goed idee en hij volgde het voorbeeld van zijn broer. Geduldig zaten zij nu naar de dobbers te turen.

Op de weilanden in de polder klonk het geroep van de boeren die de koeien gingen halen voor het melken. De stem van Gerben konden de jongens duidelijk boven de anderen uit horen. Hij riep allerlei gekke dingen zoals: „Kom Klaart je, trek je poten wat vlugger aan. Schiet op, Corrie, lig niet te zaniken of ik leg een knoop in je staart. Goed zo, Klazien, jij weet hoe het hoort.”

„Gerben doet net alsof de koeien hem kunnen verstaan,” zei Hielke.

„Hij is extra goed te spreken omdat hij in de krant komt,” dacht Sietse.

„O ja,” zei Hielke, „de krant komt vandaag. Ik ben wel benieuwd wat erin staat!”

„Wacht, ik heb beet,” zei Sietse en zijn dobber verdween onder water, maar kwam meteen weer omhoog. Dat spelletje herhaalde zich enige malen en was, volgens de jongens, een bewijs dat een paling aan het aas zat te zuigen.

„Hapte hij nu maar eens toe,” zei Sietse ongeduldig.

„Misschien is hij zo klein dat hij nog niet kan happen,” bedacht Hielke.

Maar dan verdween de dobber opnieuw onder water en omdat hij nu langer onder bleef, haalde Sietse het snoer met een ruk omhoog, maar zonder resultaat.

„Eigen schuld,” zei Hielke, „je moet wachten tot de paling met de dobber wegzwemt.”

„Ik krijg hem nog wel,” zei Sietse en hij liet het snoer op dezelfde plaats in het water zakken. Door de plotselinge onderbreking van zijn maaltijd was de paling zeker geschrokken, want hij gaf geen teken van verdere belangstelling. De dobbers lagen roerloos in het water en de

jongens zaten er vergeefs naar te turen, toen er een praam naderde. Het was Spoelstra, die de melkbussen bij de boerderijen in de polder ging halen. De praam moest onder de brug door, waar de jongens zaten te vissen. Maar tot hun verbazing kwam de praam regelrecht op de Kameleon af.

„Wat mankeert Spoelstra?” zei Hielke. „Heeft hij ons niet gezien, of zit hij te suffen?”

„Hé, Spoelstra!” riep Sietse, „kijk uit!”

Spoelstra schrok zichtbaar en wist toen niets beter te doen dan zijn praam tegen de wal te sturen. Met een schok kwam de boot tot staan.

„Nee maar,” riep Hielke. „Wat heeft u? U ziet helemaal bleek. Bent u zo geschrokken?”

„Ik ben niet helemaal in orde,” zei Spoelstra, en hij wiste het zweet van zijn voorhoofd, „ik heb koorts.”

„Maar dan moet u thuis blijven,” zei Hielke, „zo kunt u toch niet verder gaan?”

„En wie brengt er dan de melk naar de fabriek?” vroeg Spoelstra.

„Wij,” zei Sietse en hij begon meteen zijn snoer op te rollen.

„Jullie?” vroeg Spoelstra. „Maar dat gaat niet, de bussen zijn veel te zwaar.”

„Wij hebben vrienden die ons kunnen helpen,” zei Sietse.

„Het komt best in orde. En nu gaan wij u eerst naar huis brengen, want u moet naar bed.”

„Ik ben wel verschrikkelijk moe,” zei Spoelstra. „Ik heb het de laatste tijd te druk gehad met hooien en zo. En de aanhangmotor wil niet draaien, zodat ik alles moet bomen.”

„Het doet er niet toe, Spoelstra,” vond Hielke, terwijl hij de Kameleon achter de praam vastmaakte. „U kunt gerust zijn, wij maken alles voor u in orde. Wij vinden het fijn om een tijdje melkvaarders te zijn. We hebben anders toch niets te doen. Varen maar, Sietse!”

De Kameleon begon te duwen en beide boten voeren langs de polderdijk tot zij de woning van Spoelstra hadden bereikt. Voordat Spoelstra aan wal ging, drukte hij de jongens op het hart om ogenblikkelijk de directeur van de fabriek alles te vertellen. Voorts gaf hij hun aanwijzingen hoe de bussen goed op nummer gezet moesten worden en dat zij het eerst naar boer Brandsma moesten gaan en ook naar de dokter. En nadat de jongens wel tienmaal beloofd hadden dat alles tot in de puntjes verzorgd zou worden, ging Spoelstra de dijk over naar zijn huis. Sietse stuurde de boten nu naar het eilandje waar de vrienden uit de stad kampeerden. Naast de kano's legden zij aan. De stadsjongens bleken nog te slapen en schrokken wakker toen Hielke de tent openmaakte.

„Opstaan, luiards!” riep Hielke» „wij hebben hulp nodig.”

„Wat is er aan de hand?” vroeg Jan nog geeuwend.

„Jullie moeten ons helpen om de melkbussen naar de fabriek te brengen,” zei Hielke. „Daarvoor hebben wij sterke kerels nodig.”

„Waarom moeten wij dat doen?” vroeg een van de jongens.

„Omdat Spoelstra, de melkvaarder, ziek is.”

Hielke vertelde wat er gebeurd was.

„Het lijkt mij wel een leuk baantje,” dacht een andere jongen.

„Vergis je niet, Dolf,” zei Jan, „die bussen zijn zwaar.”

„Dat is dan een goede training voor de spieren,” vond Dolf.

„Ik wil wel helpen.”

„Wij helpen allemaal,” zei Jan, „maar eerst moet ik wat eten.”

De jongens kleedden zich vlug aan en ieder nam enige boterhammen mee. Met z'n vijven gingen zij in de praam en Sietse liet de Kameleon weer duwen. Zij gingen snel naar de polderbrug en de stadsjongens begonnen de tocht hoe langer hoe mooier te vinden. Vooral toen Sietse de boten met grote snelheid door de bochtige poldervaart stuurde.

„Doe niet zo gevaarlijk, jô!” riep Hielke, „als een tegenligger is, krijgen wij een botsing van jewelste.

„Er zijn geen tegenliggers,” zei Sietse, „de boeren zijn immers aan het melken?”

„Als je maar weet dat je bij een botsing de boot van Spoelstra vernielt,” waarschuwde Hielke, „en dan mag jij alles betalen.” Die waarschuwing hielp, want Sietse vond toch ook dat je de spullen van een ander niet in de waagschaal mocht stellen. Hij minderde de snelheid aanzienlijk en dat was heel gelukkig, want in de volgende bocht ontmoetten zij veldwachter Zwart in een roeiboot. Zwart keek verwonderd naar al die jongens in de praam van Spoelstra.

„Wat moet dat met die schuit?” vroeg hij bars.

„Mijnheer Zwart, wij gaan de melk halen,” zei Hielke.

„Spoelstra is ziek.”

„Juist,” zei Zwart en hij knikte goedkeurend, toen hij zag hoe rustig Sietse de praam om de volgende bocht stuurde.

„De veldwachter loert zeker op vissers,” veronderstelde Dolf.

„Nee, op dieven,” zei Hielke en hij vertelde hen van de nachtelijke achtervolging in de polder en’ hoe Sietse met een judogreep de postbode vloerde. Dat vonden de stadsjongens prachtig en Jan’ zei trots: „Ja, ja. Met judo kun je heel wat doen. Jullie mogen blij zijn dat wij het jullie geleerd hebben.” De boerderij van Brandsma was nu bereikt en de boten werden gezwaaid en bij het steigertje aangelegd.

„Er staat hier niet één bus,” zei Dolf.

„De boer is nog aan het melken,” zei Hielke. „Zullen we even

kijken? De melkmachine staat achter de boerderij.”

Ze gingen aan wal en Brandsma keek heel verwonderd toen die groep jongens bij het weiland kwam.

Hielke verklaarde gauw 't doel van hun komst en Brandsma vond het zó mooi dat de jongens het werk voor Spoelstra gingen doen, dat hij zijn dochter opdracht gaf om hun allen een grote appel te geven.

Het meisje verdween in de boerderij en de knecht van Brandsma zette zes volle bussen op een wagentje dat hij vervolgens met hulp van de jongens naar de praam reed. Daar werden de bussen op de rand van het steigertje gezet en dan deed de knecht de jongens voor hoe zij de bussen in de praam moesten laden. Jan probeerde het hem na te doen, maar hij hield de bus zo schuin dat hij een scheut melk over zijn broek kreeg.

„Wij kunnen het beter met z'n tweeën doen,” vond Dolf en hij en Hielke grepen ieder een oor van de volgende bus en trokken deze met een handige zwaai aan boord. Dat ging veel beter en de anderen volgden dit voorbeeld zodat de bussen in een ommezien keurig op een rij in de praam stonden. Sietse noteerde het nummer dat op alle bussen stond en schreef er de naam van Brandsma bij. Op die manier konden er geen vergissingen gemaakt worden en zou iedere boer zijn

eigen bussen terugontvangen.

De dochter van Brandsma kwam met zeven grote appels, die zij de jongens een voor een toewierp.

„Wel bedankt, juffrouw,” riep Hielke en dan voeren zij, smullend van de sappige appels, weg. Bij de volgende boerderijen stonden de bussen al klaar en doordat de jongens er steeds beter de slag van kregen, ging het inladen heel snel. Bij de boerderij van Jellema stond Gerben verbaasd te kijken toen er zeven melkvaarders naderden die de bussen aan boord namen alsof zij dat werk al jaren hadden gedaan.

„Is Spoelstra met vakantie?” vroeg Gerben. „En verdienen jullie eraan?”

„Ja, een medaille!” riep Sietse.

„Spoelstra is ziek,” legde Hielke uit en dan voeren zij verder. Met volle kracht gingen de boten over het meer naar de brug. Vervolgens langs de vaart door het dorp naar de boterfabriek. Daar werden de bussen weer op een wagentje getild en vervolgens naar een weegschaal gereden. Hier werden de bussen van iedere boer afzonderlijk in een grote bak, die op de weegschaal stond, gestort. Van iedere bak werd een beetje melk in een flesje gedaan dat naar het laboratorium van de fabriek werd gebracht.

„Dat doen ze zeker om te controleren of de melk wel goed

is?” vroeg een van de stadsjongens aan Hielke.

„Ja en om het vetgehalte te bepalen,” zei Hielke. „De boer, die melk met veel vet levert, krijgt meer geld dan de boer die schrale melk brengt.”

„Ik begrijp het,” zei de jongen, „op die manier kunnen de boeren geen water bij de melk doen.”

Nadat de bussen allemaal geledigd waren, moesten zij naar een andere afdeling gebracht worden, waar twee kranen waren. Uit de ene kraan kwam wei, een nogal waterige vloeistof die er overblijft wanneer van de melk kaas is gemaakt. De andere kraan bevatte karnemelk, hetgeen overblijft nadat er van de melk boter is gemaakt. Die karnemelk, welke kersvers uit de boterkarn kwam, smaakte heerlijk en omdat de jongens er zoveel van mochten drinken als zij maar lustten, deden zij dan ook flink hun best. Nadat voor iedere boer een bepaalde hoeveelheid wei en karnemelk was afgetapt, werden de bussen weer naar de praam gebracht.

„Gaan jullie alvast maar inladen,” zei Sietse, „dan zal ik de directeur vertellen dat Spoelstra ziek is.”

Hij ging naar het kantoor waar de directeur en zijn assistent ieder achter een bureau zaten te schrijven.

„Mijnheer,” zei Sietse.

„Een ogenblikje,” zei de directeur nors, want hij controleerde juist een rekening.

Dan keek hij op en zei: „Zo? Een van de Klinkhamertjes? Wat is er?”

„Ik kom even zeggen dat Spoelstra ziek is.”

„Drommels, horen wij dat nu pas?” riep de directeur uit, „wie haalt er dan de melk? Bij deze zomerse temperatuur kunnen de bussen niet de hele dag blijven staan.”

„Nee,” zei de assistent, „de melk zou bederven.”

„Waar wacht je nog op, jongen?” zei de directeur geprikkeld tegen Sietse.

„Ik wou alleen maar zeggen dat wij de melk al gehaald hebben,” zei Sietse. „Goedemorgen.” En hij sloeg de deur met een smak achter zich dicht. Die directeur was altijd zo onvriendelijk, vond hij, en aan zijn vrienden vertelde Sietse: „Die brombeer stond mij gewoon af te blaffen, in plaats van mij te bedanken.”

„Hou je mond, jô,” zei Hielke, want de directeur was Sietse meteen gevolgd en stond vlak achter hem, Hij had alles gehoord, maar liet het niet merken. „Zo jongelui,” zei hij nu vriendelijk, „hebben jullie de taak van Spoelstra zolang overgenomen? Daar ben ik reuze blij om.”

„Jawel mijnheer,” zei Hielke, „zolang Spoelstra ziek is,

brengen wij de melk.”

„Dat is geweldig,” zei de directeur, „en willen jullie tegen Spoelstra zeggen dat ik hem spoedige beterschap toewens? Ik kom morgen bij hem kijken.”

„Wij zullen het doen, mijnheer,” beloofden de jongens en dan voeren zij terug naar de boerderijen, waar Sietse ervoor zorgde dat iedere boer z'n eigen bussen terugkreeg, doordat hij alle nummers had genoteerd.

„Want,” zei Sietse, „wie een zaak wil drijven, moet goed boekhouden.”

„En toch hebben wij iets vergeten,” zei Hielke. „Wij hebben de dokter niet gewaarschuwd en ook de aanhangmotor niet naar de smederij gebracht.”

„Die motor kunnen wij meenemen in de Kameleon,” zei Sietse. „En zodra wij thuis zijn, gaan we naar de dokter.” Ze voeren nu met de lege praam terug door de poldervaart. En juist toen het meer bereikt werd, was daar Eldert op zijn mooie bromfiets.

„Hé jongens, kan ik ook mee?” riep hij.

Natuurlijk kon dat en de brommer werd in de praam geladen, waarna er koers werd gezet naar het eilandje met de kampeertent.

„Wanneer mag ik nu ook bij jullie blijven?” vroeg Eldert aan

zijn vrienden.

„Zodra je ook een boot hebt,” zei Jan. „Je weet dat er in onze kano's geen plaats meer is.” „En jullie hebben nu deze praaam?” zei Eldert.

„Maar jô, daar gaan wij niet mee varen,” zei Dolf, „dat gaat veel te zwaar.”

„Mag ik dan met jullie varen?” vroeg Eldert aan Hielke en Sietse.

„Dat gaat moeilijk,” zei Hielke, „wij hebben nog drie vrienden die steeds met ons meegaan.”

„Verkoop jij je brommer maar, Eldert,” bedacht Sietse, „en neem zelf een boot.”

„Maar ik krijg veel te weinig voor de brommer,” wierp Eldert tegen.

„Tja, vrolijke vriend,” zei Jan plagend, „jij wou graag opscheppen met die brommer, maar nu je ziet dat wij op het water veel meer plezier hebben, heb je er spijt van, hè?” Eldert trok een lang gezicht.

„Nou ja,” zei Hielke, „je kunt nu eenmaal niet alles hebben, niet waar?”

„Zo is het,” zei Sietse, „en daarom zeg ik maar, geef mij maar een boot, dan heb ik meer dan genoeg.”

Eldert knikte instemmend. Hij zou wat graag zijn nieuwe

brommer willen ruilen voor die oude lompe Kameleon.
Maar zouden Hielke en Sietse dat willen?
Voor geen geld ter wereld!

HOOFDSTUK XI

Gerben erkent dat Zwart toch een beste veldwachter is

Nadat de praam naar het eilandje was gebracht werd de aanhangmotor in de Kameleon geladen. Met de afspraak dat Hielke en Sietse 's avonds om vijf uur hun stadsvrienden weer zouden komen halen, verlieten de Klinkhamertjes hen.

Thuis stond Klinkhamer verwonderd te kijken toen de jongens, in plaats van vis, een aanhangmotor meebrachten.

„Waar hebben jullie die opgevist?” vroeg hij.

„Die is van Spoelstra,” zei Sietse, „hij is stuk en Spoelstra ook. Ik bedoel, die is ziek. Wij zijn nu melkvaarders geworden.”

„Aha,” zei Klinkhamer, „dus daarom komen de heren zo laat thuis. Moeder maakte zich al ongerust. Ga maar gauw naar binnen, want de tafel staat nog steeds gedekt.”

Natuurlijk hadden de jongens weer flinke honger en toen moeder hoorde hoe zij zware melkbussen hadden vervoerd, gaf ze hun nog enige boterhammen extra.

En dan stond Hielke plotseling op en zei: „De dokter!”

„Wat is er dan?” schrok moeder.

„Ik moet de dokter nog waarschuwen dat Spoelstra ziek is,”

zei Hielke en hij ging meteen naar de dokterswoning die naast de smederij in een grote tuin stond.

Toen Hielke terugkwam, vond hij vader en Sietse druk bezig met de aanhangmotor. Het bleek dat de knalpot en uitlaatpijp vol roet zaten, hetgeen de afvoer van de verbrande gassen zodanig belemmerde, dat de motor niet wilde draaien.

Klinkhamer schroefde de knalpot en de pijp los en de jongens mochten het roet eruit porren. Aan de wanden van de pijp bleef een harde koek zitten, welke de jongens verwijderden door de buis in het vuur te verwarmen.

Daardoor sprong de koek los.

Sjoerd, de postbode, kwam ook in de smederij. Hij hield zijn zakdoek voor zijn mond.

„Wat is er met jou?” vroeg Klinkhamer, „heb je je bezeerd?”

Sietse keek schuldbewust naar Sjoerd, want hij had hem immers met een judogreep tegen de grond geworpen?

„Ik heb mijn laatste tanden en kiezen laten trekken,” zei Sjoerd, „ik kom net bij de dokter vandaan.”

„Wel?” zei Klinkhamer, „werd je gebit zo slecht?”

„Het was niet veel meer,” zei Sjoerd, „en die vervelende Gerben vroeg steeds hoe het met mijn fietsenrek ging en toen dacht ik weg ermee. Alles er maar uit.”

„Fietsenrek?” riep Klinkhamer. „Die Gerben weet ook altijd

iets gek te zeggen.”

„En krijg je nu rammelaars?” vroeg Hielke.

„Rammelaars?” vroeg Sjoerd verbaasd.

„Zo noemt Gerben een vals gebit,” zei Hielke. „Hij zegt dat die dingen in je mond rammelen. De bakker kan er zelfs mee kleppen als een ooievaar.”

Dat vond Klinkhamer vermakelijk, maar Sjoerd zei heel verontwaardigd: „Zo is Gerben nu altijd. Heb je een slecht gebit, dan noemt hij het een fietsenrek en neem je een nieuw gebit, dan noemt hij het rammelaars. Wat kan ik daar nu tegen doen?”

„Heel gewoon,” zei de smid, „trek je niets van hem aan.”

„Hm, ja. U heeft gelijk,” zei Sjoerd.

Op dat moment kwam Gerben ook binnen. Hij keek naar de tandeloze mond van Sjoerd en zei: „Nu ben je precies een oude bes.”

„En jij, jij bent het grootste mispunt dat ik ken,” stoof Sjoerd woedend op. „Jij denkt dat je maar alles mag zeggen, maar zo is het niet! Ik neem het niet langer. Het liefst zou ik je een mep op je gezicht geven.”

Klinkhamer kwam tussenbeide. „Kalm Sjoerd,” zei hij, „jij zou je immers niets meer van Gerben aantrekken?”

„Dat doe ik ook niet meer,” riep Sjoerd, terwijl hij trilde van

woede, „je bent lucht voor me.”

En met deze ijle omschrijving van de persoon Gerben, verliet Sjoerd de werkplaats.

„Opoe,” riep Gerben hem na en dat bracht Sjoerd ver over het kookpunt. Het was maar goed dat Hielke vlug de deur sloot, anders had Sjoerd Gerben aangevlogen. Nu kwam hij met fonkelende ogen boven een tandeloze mond en met dreigende vuisten voor een van de ramen. Klinkhamer schudde zijn hoofd en de jongens durfden niet meer te kijken, zij konden niet meer van het lachen.

Klinkhamer zette gauw de motor van de rookafzuiger aan en in dat lawaai ging de stem van Sjoerd verloren. Toen pas was hij zo verstandig om naar huis te gaan.

„Die Sjoerd toch,” zei Gerben nog lachend, „hij is net een kind. Hij zit zó op de kar.”

„Maar het is niet aardig van jou om hem steeds zo te plagen,” vond Klinkhamer.

„Och kom,” zei Gerben, „wij zijn toch oud en wijs genoeg om een grapje te kunnen verdragen?”

De krantenbezorger, die langs kwam, wierp een krant op de werkbank. Gerben maakte zich er meteen meester van.

„Even kijken wat erin staat over de wedstrijd,” zei hij en vlug sloeg hij de bladen om.

„Verroest,” riep hij dan, „weten zij niets beters? Kijk eens, daar hebben ze mijn foto met het kale hoofd weer afgedrukt.” „Wat staat erbij?” vroeg Sietse en samen met Hielke las hij: „Bij een nachtelijke roeiwedstrijd in de polder wist het erelid van de studentenvereniging, de heer Gerben Zonderland, beslag te leggen op de eerste prijs. Natuurlijk werd hij weer geholpen door de gebroeders Klinkhamer, beter bekend als de schippers van de Kameleon. Hoewel de ploeg van Zonderland als laatste de eindstreep passeerde bleek zij toch de enige te zijn met het vereiste aantal stempels op de deelnemerskaart. Hierdoor waren zij zeker van de eerste prijs en viel hen tevens de troostprijs ten deel voor de laatst aankomenden. De wedstrijd was nu zo’n succes, dat het studentenbestuur besloot over enige tijd nogmaals zo’n poldertocht te organiseren.”

De tweede en derde prijswinnaars stonden ook nog vermeld en dat was dan alles.

„Hm,” zei Gerben, „het valt mij bar tegen. Ik had een leuker stukje verwacht. En dan die rare foto!”

„Die foto is best,” zei Sietse. „Hij lijkt sprekend. Of dacht jij dat jij knapper was? Verbeeld je maar niks, je bent nu eenmaal de mooiste niet.”

„Hoepel op,” riep Gerben.

„Ja hè,” plaagde Sietse, „als je hulp nodig hebt zijn wij wel goed en anders kunnen wij ophoepelen. Maar de krant schrijft duidelijk zwart op wit dat jij de overwinning aan ons te danken hebt. Jij met je kale kinderhoofd!”

„Dat laat ik mij niet zeggen!” riep Gerben en hij probeerde Sietse te grijpen. Maar die had daar al op gerekend en holde de smederij uit.

„Maar Gerben,” zei Klinkhamer, „zojuist beweerde jij dat je zoetjes aan oud genoeg was om een grapje te kunnen verdragen. En nu word je zomaar kwaad?”

„Die aap van een Sietse denkt dat hij alles mag zeggen,” riep Gerben, „maar zo is het niet. Ik neem het niet langer!”

„Dat is sterk,” zei Hielke, „nu beweer jij precies hetzelfde als Sjoerd daarnet tegen jou deed.”

„Het komt door die snertkrant met die rare foto,” zei Gerben, „ik zal die krantenlui een proces aandoen. Ik eis dat zij die foto ogenblikkelijk vernietigen. Is me dat een manier om een eerlijke prijswinnaar te huldigen?”

Gerben greep de krant en in zijn woede wilde hij de bladen verscheuren, maar Klinkhamer verhinderde het.

„Wil jij dat eens laten?” zei hij. „Het is mijn krant, die ik nog moet lezen.”

Klinkhamer nam hem de krant af en bekeek glimlachend de

foto van Gerben. Dat kon Gerben niet langer aanzien en hij riep:

„Jullie kunnen van mij allemaal wat!”

Dan liep hij naar buiten en sloeg de deur met een smak dicht.

„Arme Gerben,” zei Hielke, „en hij had nog wel zó gehoopt op een berichtje in de krant. Dat vond hij zelfs belangrijker dan een medaille.”

„Het zal met Gerben wel loslopen,” zei Klinkhamer.

„Morgen is hij alles weer vergeten. En als de mensen naar hem wijzen en zeggen: Kijk, daar heb je hem uit de krant, die met dat kale hoofd, dan is hij nog trots bovendien.”

De volgende dagen bleven de jongens trouw het baantje van melkvaarders vervullen. Louw, Cor en Kees hielpen nu ook mee en zo werd de melk vlot vervoerd. De ziekte van Spoelstra was volgens de dokter het gevolg van overspannenheid. Spoelstra had letterlijk en figuurlijk te veel hooi op zijn vork genomen, doordat hij, na het melkbezorgen, bij de boeren ging helpen. In het begin wilde hij niet in bed blijven, maar toen de jongens hem kwamen vertellen dat alles prima liep, toen pas kon hij rust vinden, en dat was de beste medicijn. Anderhalve week later mocht hij zijn werk weer hervatten en uit dankbaarheid voor de hulp wilde Spoelstra de jongens belonen. Onze vrienden wilden

evenwel van geen beloning weten, maar de directeur van de boterfabriek dacht daar anders over. Hij bood de jongens ieder een kaasje aan, hetgeen volgens Sietse wel in de krant mocht. Welnu, het kwam in de krant. Er stond een prachtige foto in van de jongens, varend in de praam, die geduwd werd door de Kameleon.

En wat zei Gerben daarvan? „Toen ik die foto zag, dacht ik eerst dat het een groepje inboorlingen uit Afrika was. Maar doordat ik de boerderij van Jellema op de achtergrond zag staan, ontdekte ik pas wie die lelijke jongens waren.”

Veldwachter Zwart, die ook in de smederij was, zei: „Ik vind die opmerking van jou lang niet leuk, Gerben. De jongens hebben een heel goed werk gedaan en ze verdienen alle hulde.”

„Hm,” zei Gerben. „U had dominee moeten worden.

Wanneer pakt u nu eindelijk eens de kippendieven? Het duurt wel vreselijk lang.”

„Dat zijn jouw zaken niet,” zei Zwart boos. „Zolang de dieven niet terugkomen, kan ik ze niet arresteren, want buiten onze gemeente heb ik geen bevoegdheid.”

Gerben trok een bedenkelijk gezicht, waarmee hij zeggen wilde dat hij in Zwart niet veel vertrouwen had. En dan werd aller aandacht naar buiten getrokken waar een jongen liep, die

kennelijk gewond was, want hij hield een zakdoek tegen het hoofd.

„Maar dat is Eldert!” riep Hielke verbaasd en hij haalde de jongen gauw in de smederij. Eldert was helemaal overstuur en trilde van zenuwachtigheid.

„Ga maar zitten,” zei Sietse en hij reikte een bankje aan.

„Heb je een ongeluk gehad met je brommer?”

„Laat eens zien?” zei Zwart en hij trok de hand van Eldert weg. „Heb je je gebrand? Wat is er gebeurd?”

„Mijn brommer vloog in brand,” zei Eldert huilerig. „Hij is helemaal kapot!”

„Maar hij was toch verzekerd?” zei Hielke troostend.

„Gelukkig wel,” zei Eldert.

„Juist,” zei Zwart. „En hoe ontstond de brand?”

„Door mijn sigaret, mijnheer de veldwachter. Ik keek in de benzinetank om te kijken hoeveel er nog inzat en toen viel er vuur van de sigaret in de benzine.”

„Ja ja,” zei Zwart, „en meteen stond alles in lichterlaaie.”

„Ja mijnheer,” zei Eldert. „En de vlam sloeg in mijn gezicht, maar ik trok mijn hoofd snel weg en dat was mijn geluk.” „Dat was zeker geluk,” zei Zwart. „Het beste is dat we even naar de dokter gaan, daarna zal ik een proces-verbaal opmaken.”

„Een proces-verbaal?” vroeg Eldert verschrikt.

„Ja zeker,” zei Zwart, „dat moet voor de verzekeringsmaatschappij. Die heren willen natuurlijk een officieel bewijs hebben dat je brommer inderdaad verbrand is. Anders betalen ze geen cent. Maar dat komt best in orde. Laten we nu eerst de dokter vragen om zalf voor je wond.” Eldert ging met Zwart mee.

„Nu krijgt Eldert toch zijn zin,” zei Sietse. „Hij kan een boot kopen.”

„Wilde hij de brommer kwijt?” vroeg Gerben.

„Ja,” zei Hielke, „zijn vrienden varen ook steeds op het meer, daarom wil hij nu een boot hebben.”

„Dan kan hij toch met zijn vrienden meevaren?” zei Gerben.

„Nee, dat gaat niet,” zei Sietse. „Er is geen plaats in de kano's.”

„Het was erg dom van hem om een sigaret te roken bij een open benzinetank,” vond Gerben. „Een kind weet hoe gevaarlijk dat is.”

„Eldert zal het nooit weer doen,” zei Hielke. „Hij bibberde nog van de schrik.”

Tien minuten later kwamen Zwart en Eldert terug in de smederij.

„Hoe is het? Was het ernstig?” vroeg Klinkhamer.

„Het valt best mee,” zei Zwart. „De huid is in een heel lichte

graad verbrand.”

Eldert wreef met trillende hand over de pleister op zijn wang. En hij begon nog meer te trillen toen Zwart een opschrijfboekje tevoorschijn haalde.

„Je voelt je niet op je gemak, hè?” zei Zwart. „Maar dat begrijp ik best. Hoe ontstond de brand ook weer?”

„Door het vuur dat van mijn sigaret in de tank viel,” antwoordde Eldert.

„Weet je zeker dat het niet door een lucifer kwam?” vroeg Zwart.

„Natuurlijk niet,” zei Eldert. „Iedereen weet toch dat je niet met een lucifer bij benzine mag komen?”

„Dan zal ik jou eens wat vertellen,” zei Zwart nu heel bars. „Jij bent een grote leugenaar!”

„Wat zegt u?” stotterde Eldert met hoogrode kleur op zijn ene nog zichtbare wang.

„Ik zal je bewijzen dat je mij wat op de mouw probeert te spelden,” zei Zwart, terwijl hij een dekseltje van een busje trok dat op de werkbank stond. Dit dekseltje zette hij met de holle kant naar boven op het aambeeld en vroeg dan om een beetje benzine. Sietse nam een bus en goot een flinke scheut benzine op het dekseltje.

„Dat is al meer dan genoeg,” zei Zwart. „Zeg Gerben, duw jij

het vuur van je sigaret in deze benzine, wil je?”

Natuurlijk wilde Gerben dat met alle plezier doen, want hij was reuze nieuwsgierig naar wat Zwart nu eigenlijk van plan was.

Gerben bleef zo ver van het dekseltje verwijderd dat hij het nauwelijks met de brandende sigaret kon bereiken. Allen verwachtten dat de benzine zou ontvlammen. Maar wat gebeurde er? De benzine doofde de sigaret uit zonder dat er een vlam ontstond.

„Wat zeg je daarvan, Eldert?” vroeg Zwart spottend. „Je zei toch dat de benzine in jouw brommer ging branden door een sigaret? Zie je nu dat zoiets niet kan? Dus heb je gelogen. Je hebt de brommer met opzet in brand gestoken en wel met een lucifer. Je probeerde aan geld te komen om een boot te kunnen kopen, niet waar? En je hebt al eerder geprobeerd een boot te stelen, door andermans boot over te schilderen.”

„Nee,” hilde Eldert, „dat deed ik niet. Dat deden Peter en Sjors.”

„Juist. En die twee stalen ook de kippen,” zei Zwart.

„Dat geloof ik wel, mijnheer,” zei Eldert snikkend. „Maar daar was ik niet bij.”

„Waarvan kende jij die Sjors en die Peter?” vroeg Zwart.

„Zijn het schoolvrienden van je?”

„Nee mijnheer, zij zijn ouder dan ik en werken op een fabriek. Ik ontmoette hen in een automatiek waar zij me trakteerden. En toen ik hun vertelde dat ik graag een boot wou hebben, beweerden zij dat zij daar wel voor konden zorgen. Een dag later vertelden ze waar een boot verborgen lag en dat zij die overgeschilderd hadden, zodat ik hem gerust kon meenemen. Maar dat durfde ik niet. En toen ik hoorde dat zij een koe uit een weiland gehaald en bij iemand aan de deur hadden gebonden en zij ook kippen op de markt hadden verkocht, heb ik mij niet meer met hen bemoeid.”

„Juist,” zei Zwart, „dat was heel verstandig, want die twee zitten al achter slot en grendel. De politie in de stad heeft hen betrapt toen zij er met een auto vandoor gingen. Maar jij hebt toch blijkbaar niet veel goeds van hen geleerd, want wat jij nu met je krommer hebt uitgehaald is meer dan erg.”

„Het is allemaal de schuld van mijn vader,” huilde Eldert, „Ik vroeg een boot, maar ik kreeg een brommer. En toen ik vader gisteren vroeg of hij de brommer wilde verkopen om mij dan een boot te geven, werd hij reuze kwaad en riep dat ik een ondankbare vlegel was. Maar wat heb ik aan een brommer als mijn vrienden steeds gaan varen? Nou en daarom wou ik die brommer kwijt, begrijpt u, mijnheer de veldwachter. Maar sluit u mij alstublieft niet op. Ik zal het

nooit weer doen. Maar ik durf ook niet naar huis. O, o, was ik maar dood.”

Eldert hilde zó, dat Zwart medelijden kreeg. „Als je zo doorgaat,” zei Zwart, „week je het verband los met je tranen. Nu je alles bekend hebt, zal ik je niet opsluiten, Ik ga mij in verbinding stellen met je vader, dat lijkt mij beter.”

„Heel goed, Zwart,” zei Klinkhamer. „Volgens mij heeft in dit geval de vader de meeste schuld.”

Eldert moest nu het telefoonnummer van zijn vader opgeven en Zwart belde de groentewinkel in de stad op, terwijl Eldert vol spanning in de smederij zat te wachten.

„Je vader komt hierheen,” zei Zwart, toen hij weer in de werkplaats kwam. „Hij komt je halen met de auto.”

„Maak je maar niet ongerust, Eldert,” zei Klinkhamer, „Ik zal wel even een woordje met je vader spreken,”

Eldert keek hoopvol naar de sterke smid en droogde zijn tranen.

„Mijnheer Zwart,” zei Gerben, „ik bied mijn verontschuldigen aan, dat ik wel eens aan uw speurwerk twijfelde. Maar ik heb het grootste respect voor de manier waarop u dit alles oploste. Ik snap nog niet waarom de benzine niet ging branden door mijn sigaret.”

„Jij, als lid van de brandweer,” zei Zwart spottend, „had dit

toch moeten weten. Maar ik wil het je wel vertellen. Voor het doen ontbranden van benzine is een bepaalde hitte nodig. De hitte van een lucifer is reeds voldoende, maar de hitte van smeulende tabak is niet hoog genoeg. Dat is alles. Het is maar een weet, hè? Brandstichters lopen dan ook bijna altijd tegen de lamp, omdat de politie nog veel meer weet dan de gewone man doorgaans beseft!”

En dat Zwart zijn weetje wel wist, dat besepte Gerben nu wel ten volle.

Een halfuurtje later stopte een grote luxe wagen voor de smederij. Er stapte een nogal dikke mijnheer uit. Het was Elderts vader. Hij kwam de smederij binnen en nauwelijks zag hij zijn zoon of hij riep: „Lelijke kwajongen, wat heb je uitgehaald?”

„Een moment, mijnheer,” kwam Klinkhamer tussenbeide, „waarom moest uw zoon een brommer hebben, en waarom geen boot?”

„Waarom?” vroeg Elderts vader verwonderd.

„Het antwoord van u is heel belangrijk,” zei Zwart. „Wilt u het duidelijk verklaren?”

„Wel, veldwachter, dat is zo’n moeilijk antwoord niet. De jongen heeft aan een brommer veel meer dan aan een boot.”

„Waarom?” vroeg Zwart.

„Wel, omdat hij ’s winters niets aan een boot heeft, want dan kun je niet varen.”

„In de winter kun je ook niet brommen,” zei Zwart, „dat is veel te koud en nog gevaarlijk bovendien, Denkt u eens aan de gladde wegen en aan het kouvatten.”

„Tja, maar nee, een boot is toch niets.”

„Dat zegt u,” zei Zwart, „maar uw zoon denkt daar precies anders over. En gaat u eens bij het meer kijken hoeveel jongelui zich daar met de watersport vermaken, Een sport die bovendien gezond is. Als u uw zoon een boot had gegeven, was de jongen gelukkig geweest, in plaats van nu tot brandstichting te komen. Daarom ben ik bereid om niet tot een vervolging over te gaan, mits u zorgt dat uw zoon mee kan doen aan de watersport.”

„Maar dat is toch te gek!” riep de groenteboer uit. „Ik behoef mij toch zeker niet te laten dwingen om een boot te kopen? Die kwajongen kan wel de gekste dingen aan de hand halen om steeds maar zijn zin door te drijven.”

„Dus u wilt liever dat hij voor de rechter komt?” vroeg Zwart.

„Dan zal ik toch een proces-verbaal opmaken, hoewel Eldert geen zware straf zal krijgen. Als de rechter hoort dat zijn vader hem die brommer gaf ondanks zijn verzoek om een boot, zal dat zeker als een verzachtende omstandigheid gelden.”

„Kom mijnheer,” zei Klinkhamer, „weest u nu verstandig en geef uw zoon een boot. Het doet er niet toe of het een oud ding is, als hij maar varen kan. Mijn jongens zijn ook dol op het varen en het is heus gezonder dan op zo’n bromfiets rijden. En u voorkomt er veel narigheid mee.”

„Goed,” zei de groenteman. „Ik wil geen narigheid. Dat gedoe met de rechter en zo is geen goede reclame voor mijn zaak. Eldert, je krijgt dus een boot, maar als je het hart hebt om die ook te verbranden, laat ik je door de strengste rechter veroordelen. Als je dat maar goed weet!”

Eldert sprong op van vreugde en greep zijn vaders hand. Hij bedankte wel duizendmaal en op het norse gezicht van de vader kwam zowaar een glimlach.

De volgende dag kreeg Eldert de groen geschilderde roeiboot van Jelke. Hij kon er ook mee zeilen, hoewel het zeiltje zo klein was dat de boot er nimmer door kon omslaan. Hij was er dolgelukkig mee en werd door zijn vrienden op het eilandje met gejuich ontvangen.

„Tja,” zei Gerben, „ik wist wel dat die groenteboer toch een boot zou kopen. Hij was immers nogal dik?”

„Wat heeft dat ermee te maken?” vroeg Hielke.

„Wel, dikke mensen zijn doorgaans nogal goedig,” zei Gerben. „En soms zijn zij, ondanks hun dikte, watervlug. Ik

heb iemand gekend die wel tweemaal zo dik was, maar die toch reuze lenig bleek te zijn. Hij kon zich in de onmogelijkste bochten wringen. Maar op een keer zat hij lelijk in de knoop. Toen had hij zich zo opgevouwen dal hij met zijn linkerbeen in zijn rechter jaszak zat. Wij moesten de jas stukknippen om hem weer los te krijgen.’

„Och jij met je malle praatjes!” riep Sietse. „Kom Hielke ga je mee?”

„Waar gaan jullie heen?” vroeg Klinkhamer.

„Wij gaan varen,” zei Sietse.

„Tja,” zei Klinkhamer lachend, „hoe kon ik dat ook vragen. Als die twee erop uitgaan, gaan zij immers altijd me hun boot?”

„De Kameleon maakt hun leven tot een feest. Waar zo’n ouwe lompe opduwer al niet goed voor is,” besloot Gerben.

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit
29. De Kameleon treft doel!
30. Volle kracht Kameleon!
31. Met de Kameleon op avontuur
32. De Kameleon maakt schoon schip
33. De Kameleon knapt het op!
34. Met de Kameleon vooruit!
35. De Kameleon steekt van wal
36. De Kameleon doet een goede vangst!
37. De vlag in top voor de Kameleon
38. De Kameleon in de storm
39. Alle hens aan dek Kameleon
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden
41. Op reis met de Kameleon
42. De Kameleon heeft succes
43. De Kameleon vaart voorop!
44. Lang leve de Kameleon!

45. De Kameleon helpt altijd!
46. De Kameleon ruikt onraad
47. De Kameleon geeft vol gas
48. De Kameleon maakt plezier
49. De Kameleon ligt op de loer
50. De Kameleon in het goud
51. De Kameleon houdt stand
52. De Kameleon vaart door
53. De Kameleon gooit het roer om
54. Recht door zee Kameleon
55. De Kameleon op dreef
56. De Kameleon in woelig water
57. Met de Kameleon voor de wind
58. De Kameleon heeft goed nieuws
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij
60. De Kameleon maakt het helemaal
61. De Kameleon slaat alarm
62. De Kameleon stuurloos
63. De Kameleon op jacht